

Dokument från Sveriges Kommunistiska Partis andra kongress

Innehåll

SKP:s 2:a kongress, en kort introduktion.....	1
Förord.....	2
Verksamhetsberättelse.....	3
Resolutioner	39
Stadgar.....	45
Hälsningar	50
Bilaga: Ur ”De svenska maoisterna”	51

SKP:s 2:a kongress, en kort introduktion

SKP:s 2 kongress som hölls 1976, föregicks och följdes av hårda interna strider, med avhopp och uteslutningar i släptåg. Exempelvis så uteslöts de tidigare SKP-ordförandena Bo Gustafsson och Gunnar Bylin med meningsfränder redan året därpå (1977), medan SKP:s dåvarande partisekreterare Per-Åke Lindblom, som brukar ses som den främste representanten för den linje som antogs vid kongressen, utmanövrades och uteslöts efter ytterligare ett år (1978).

När en politisk organisation genomgår många omvälvningar under kort tid så brukar också de inblandade ha mycket olika uppfattningar om vad den interna kampen egentligen gällde, vad de olika politiska linjerna stod för, vilka som var de värsta "fraktionisterna" osv. SKP är i det fallet inget undantag: Bland f d SKP-medlemmar finns många olika uppfattningar om denna period. Augustsson/Hanséns bok *Maoisterna* (1) är ett bra exempel på detta. I denna bok ägnas ett helt kapitel åt dessa partistrider och dess konsekvenser (större delen av detta bokkapitel, "Den stora utrensningen", har tagits med som bilaga till detta dokument).

Maoisterna:s version av händelseförloppet är givetvis inte okontroversiell, trots att författarna låter olika sidor komma till tals (de kan heller inte dölja sina sympatier för den sida som de själva stod på i dessa strider). Per-Åke Lindblom, som tillhörde en annan fraktion ("vänsteroppositionen") än bokförfattarna har en hel del kritiska anmärkningar att komma med i sin recension av boken (i *Nya Arbetartidningen* 3/1997 – artikeln finns även på denna webbplats).

Not

(1) Första upplagan av *Maoisterna* gavs ut på Ordfronts förlag 1997. En ny upplaga gavs ut 2001 ut på Lindelöws förlag under namnet *De svenska maoisterna*.

Förord

Den 15-19 april höll Sveriges Kommunistiska Parti sin andra kongress i en självkritisk anda. Samtidigt som kongressen slog vakt om partiets marxist-leninistiska huvudlinje, inleddes en korrigering av de fel som begicks av första kongressen och under den gångna kongressperioden. Ett särmärke på ett kommunistiskt parti är att det är berett att oförbehållsamt erkänna sina fel och brister, även offentligt, för att korrigera dessa.

Partiet har sedan första kongressen genomgått en i huvudsak positiv utveckling. Dess medlemsantal har fördubblats och antalet grundorganisationer har kraftigt ökat. Partiets massarbete, särskilt det fackliga, har utvecklats. Men samtidigt har en högeropportunistisk inställning gjort sig gällande främst gentemot den moderna revisionismen. En felaktig linje tillämpades gentemot det revisionistiska VPK, som betraktades och behandlades som ett progressivt och anti-imperialistiskt parti. Denna linje blommade ut under valrörelsen 1973, särskilt under »Enad-Vänster»-kampanjen. Linjen var i själva verket högersektarisk, eftersom den särbehandlade det revisionistiska VPK i förhållande till de andra partierna. Framgång i massarbetet och enhetsaktionerna framställdes som om det vore avhängigt deltagande från revisionistpartiet. Detta har lett till att partiet sökt enhet med revisionisterna på deras egna villkor.

Högeropportunisten har uppenbarat sig på alla områden, ideologins, politikens och organisationsfrågans område. Det förändrade världsläget, särskilt socialimperialismens frammarsch, har skapat vacklan inom partiets led. Trots att huvudlinjen alltid varit riktig, har partiet delvis förlorat initiativet i den anti-imperialistiska kampen p g a att revisionistiska och opportunistiska idéer inte bekämpats tillräckligt kraftfullt. Detta har fört med sig att partiet inte förmått utnyttja de objektiva förutsättningarna för en mer omfattande frammarsch.

Den högeropportunistiska avvikelserna från marxismen-leninismen har varit allvarlig: den har t o m hotat att likvidera Sveriges Kommunistiska Parti som ett självständigt kommunistiskt parti. Men just p g a att partiets huvudlinje alltid varit riktig och tack vare en omfattande och intensiv inre partikamp, lyckades det partiet att slå tillbaka det högeropportunistiska inflytandet.

Besluten på Sveriges Kommunistiska Partis andra kongress betyder inte att korrigeringen är avslutad. Tvärtom, fordras det en djupgående och långvarig korrigeringsrörelse för att slutgiltigt förintada det högeropportunistiska inflytandet. Korrigeringen måste framförallt ske i praktiken. Korrigeringen har ett enda syfte, nämligen att stärka och utveckla partiets massarbete för att befördra dess utveckling till ett verkligt arbetarparti som är förmöget att leda proletariatet och dess förbundna i kampen för den socialistiska revolutionen – mot de båda imperialistiska supermakterna och krigsfaran.

Dokumentet från Sveriges Kommunistiska Partis andra kongress innehåller verksamhetsberättelsen, stadgar och hälsningar. Verksamhetsberättelsen presenteras i förkortat och redigerat skick. Inga större ändringar har dock gjorts.

Det är vår förhoppning att dessa dokument från Sveriges Kommunistiska Partis andra kongress skall studeras av alla revolutionärt sinnade arbetare, tjänstemän och intellektuella – av alla vänner till Sveriges Kommunistiska Parti. Det är också vår förhoppning att dessa dokument skall vara ett slagkraftigt vapen för marxismen-leninismen – mot den moderna revisionismen, »vänster»-opportunist, trotskismen och allehanda borgerligt inflytande.

*Sveriges Kommunistiska Parti
Partistyrelsen*

Verksamhetsberättelse

I. Det internationella läget

Under den gångna kongressperioden har viktiga tilldragelser inträffat på den internationella arenan. Främst bör nämnas de vietnamesiska, kambodjanska och laotiska folkens seger mot USA-imperialismen, en seger som vi hälsar med stor glädje. De indokinesiska folkens befrielse våren 1975 är en av de viktigaste milstolparna i den nationella självständighetskampens historia.

Denna seger visade nämligen att ett litet folk kan besegra en supermakt om det enas kring en riktig politik, tillämpar folkriget och står fast i kampen.

De indokinesiska folkens seger tillhör Sveriges och alla världens folk.

Folken segrar i kampen mot imperialism och kolonialism

Segern i Indokina är ett tecken på de förändrade styrkeförhållandena i världen. USA-imperialismen tvingas på reträtt av folkens nationella befrielsekamp. Indokina är inget undantag utan belyser den oemotståndliga trenden i världsutvecklingen. Det sista gamla kolonialfästet – det portugisiska kolonialväldet – har också raserats. De arabiska och palestinska folken har efter 1973 vunnit stora segrar politiskt, diplomatiskt och militärt och den sionistiska och rasistiska staten Israel håller alltmer på att isoleras. Den oljeblockad, som de oljeproducerande staterna genomförde i samband med oktoberkriget, var ett stort steg framåt i enandet mot Israel, supermakterna och andra reaktionära krafter som stöder Israel.

Den väpnade befrielsekampen är den mäktigaste drivkraften och inspirationskällan för alla förtryckta folk och nationer. Denna väpnade kamp mot imperialismen, särskilt de båda supermakterna, måste fortsätta så länge imperialism, kolonialism och neo-kolonialism existerar. Palestina måste befrias – kampen mot de rasistiska regimerna i södra Afrika måste föras till slutet. Folken på Timor, i f d Spanska Sahara och på andra platser i världen slåss med vapen i hand för sin befrielse. Supermakterna Sovjetunionen och USA tvekar inte att intervensera i tredje världen med sin »hjälp», sina vapen och legosoldater, såsom senast i Angola, när deras intressen hotas eller de ser en möjlighet att utvidga sina inflytelsesfärer.

Kampen mot imperialismen breddas

Jämsides med den väpnade kampen har nya former av kamp mot imperialismen utvecklats. Tredje världens unga stater har i allt större utsträckning enats för att försvara sitt nationella oberoende och tillkämpa sig ekonomisk självständighet, och rätt till de egna naturtillgångarna. Detta har tagit sig uttryck på en rad FN-konferenser och i beslut och sammanslutningar av råvaruproducerande stater, av vilka OPEC har spelat den viktigaste rollen. Målsättningen är att skapa en ny ekonomisk ordning i världen. Sveriges Kommunistiska Parti stöder denna kamp. Den är rättmätig och stärker möjligheterna för alla världens förtryckta nationer att försvara sitt oberoende och isolera imperialismen, i synnerhet de båda supermakterna.

I de fall den nationella bourgeoisin i tredje världen bekämpar de båda supermakterna, stöder vi den helhjärtat. Men det är folken i tredje världen, som är huvudkraften i kampen mot imperialismen. Därför är det partiets proletärt internationalistiska plikt att fästa huvuduppmärksamheten på arbetarklassens och böndernas kamp i tredje världen, för nydemokrati och socialism, mot imperialismen och den egna bourgeoisin. En förutsättning för att tredje världens folk i längden skall kunna bjuda segerrikt motstånd mot imperialismen är att dess arbetande folk tar makten.

De båda supermakterna är huvudfienden till världens folk

Idag har det, inom det imperialistiska blocket, utkristalliserats två supermakter, Sovjetunionen och USA. De är de i särklass, ekonomiskt, politiskt och militärt starkaste imperialistiska staterna och överflyglar fullständigt alla andra imperialistiska stater som idag har möjligheterna att kämpa för herravälde i jordens alla hörn. De utsätter en rad av de små och medelstora imperialistiska länderna i den skilda världen för ständigt hot, infiltration och växande beroende och har till och med ockuperat en del av dem. Detta gäller framför allt Sovjetunionen, som 1968 invaderade och sedan dess håller Tjeckoslovakien under regelrätt ockupation och vars militära närvaro i de andra Warszawapaktsländerna i första hand har till syfte att undertrycka folken i dessa länder.

Överallt söker de båda supermakterna skaffa sig nya inflytelsesfärer och bekämpar de förtryckta folkens befrielsekamp. Motsättningen dem emellan är oförsonlig, och enhet och samarbete dem emellan kan endast vara tillfällig och relativ. I grund och botten är dock de två supermakterna svaga, eftersom de vilar på inhemskt klassförtryck och genom att deras vilda framfart ständigt föder motstånd bland folken.

USA-imperialismen – en supermakt på nedgång

USA-imperialismen, som framträdde som den obestriddigt starkaste efter andra världskriget och oavbrutet avancerade på bekostnad av de tidigare ledande imperialistiska makterna, är idag en supermakt på nedgång. Dess väg började kantas av nederlag redan efter andra världskriget, bl a i Kina och Korea och senare på Kuba. Nu har USA lidit ett förödande nederlag i Indokina, och dess anseende har sjunkit djupt bland alla världens folk. Kriget i Indokina födde ett starkt motstånd bland det egna folket och mot fortsatta aggressionskrig över huvudtaget. USA:s pakt- och allianssystem riskerar att steg för steg falla sönder. Fortfarande är USA-imperialismen den ekonomiskt mäktigaste imperialistiska makten, men den befinner sig idag, liksom hela den övriga västkapitalistiska världen, i den djupaste krisen sedan 30-talet. Industriproduktionen i de viktigaste kapitalistiska länderna har inte bara stagnerat utan till och med sjunkit. Den kapitalistiska världsekonomin kommer visserligen att uppleva fortsatta, återkommande högkonjunkturer, men av allt kortare varaktighet. Hela den västkapitalistiska ekonomin går en epok till mötes med djupa ekonomiska kriser och låg tillväxttakt.

De utrikespolitiska motgångarna har fortsatt för USA-imperialismen. Thailand och Filippinerna har börjat ompröva sin inställning till närvaron av amerikanska trupper på deras territorier. Även i Europa har USA besvär med sina »allierade». Turkiet har rest krav på att ta över de amerikanska baserna, och Greklands krigsmakt är inte längre underställd NATO-kommandot. Men trots att USA-imperialismen är en supermakt på nedgång, är den fortfarande en ytterst farlig fiende till världens folk och besitter en stark militär, politisk och ekonomisk kraft. Efter Indokina försöker USA-imperialismen i allt större utsträckning koncentrera sina insatser. Trots den ekonomiska krisen forceras den militära upprustningen och USA stärker sina insatser i Europa men också i Korea, Japan och Mellanöstern.

Det socialimperialistiska Sovjetunionen – en supermakt på uppgång

Idag är Sovjetunionen en utvecklad socialimperialistisk supermakt. Dess härskande klass besitter, tack vare fullständig kontroll över statsapparaten och produktionsmedlen, en centraliserad makt utan motstycke i historien.

Det arbetande folket saknar de mest elementära borgerliga demokratiska fri- och rättigheter såsom yttrande- och tryckfrihet, demonstrationsfrihet, strejkrätt och mötesfrihet och frihet att organisera sig politiskt. De nationella minoriteterna förtrycks och all opposition, särskilt den revolutionära, förföljs hänsynslöst av den öppet terroristiska våldsdiktaturen. Byråkrat-

bourgeoisin som är den nya härskande klassen har total kontroll över fackföreningarna och andra massorganisationer. Korporativismen är fullständig.

Sovjetunionen uppvisar alla de egenskaper som är utmärkande för en fascistisk stat, samtidigt som det utger sig för att vara socialistiskt. Därför måste Sovjetunionen betecknas som en socialfascistisk stat.

USA-imperialismens försvagade ställning har lett till att Sovjetunionen över allt intensifierat sina ansträngningar att fylla det »tomrum» USA-imperialismen lämnat efter sig. Genom ökad »integration» inom COMECON och ökade militära insatser söker socialimperialisterna hålla de östeuropeiska staterna och Mongoliet i fortsatt slaveri. De länder som inte böjer sig för sovjetledarnas diktat, utsätts för hot och påtryckningar. Ihärdigt söker Sovjetunionen att locka tredje världens länder att delta i en »internationell arbetsfördelning av ny typ» och strävar ömsom med stöd åt aggression (som med Sikkim och Pakistan), ömsom med lock och pock att knyta nya länder till sin intressesfär. Sovjetunionen försöker få tillgång till baser i den tredje världen och motarbetar febrilt kraven på en ny ekonomisk världsordning. Den tredje världens länder ser, med få undantag, inget alternativ i Sovjetunionen utan söker mer och mer att, med egna krafter resa sig ur fattigdom och underutveckling. Även inom COMECON utvecklas tendenser att motsätta sig Sovjetunionens herravälde.

Sovjetunionen har förvandlats till en vapensmedja såväl inåt som utåt. På mycket kort tid har sovjetledarna trappat upp landets militära slagkraft så att den nu överträffar USA:s på de flesta områdena, från landstridskrafter till flotta. Rustningarna, som har en klart offensiv karaktär, drar idag kostnader som är fullt i nivå med USA:s militärbudget.

Sovjetledarna lider emellertid ständiga bakslag inom det egna landet. Trots ständiga revideringar uppfylls inte de ekonomiska planerna. Konsumtionsindustrin och jordbruket befinner sig i en permanent krissituation, och Sovjetledarna tvingas vända sig till USA och Canada för att klara folkförsörjningen. Orsaken till denna stagnation är först och främst kapitalismens återupprättande, men också det faktum att sovjetledarna koncentrerar sina resurser till de militära rustningarna.

Sovjetledarna försöker utnyttja det faktum att Sovjetunionen en gång varit en arbetarstat till att dölja dess klasskaraktär och imperialism. Detta gör Sovjetunionen till en särskilt farlig fiende. Det är ett känt faktum att USA-imperialismen har en rad reaktionära stödpartier runt om i världen, även om reaktionära och olika borgerliga partier i det imperialistiska blocket i första hand företräder det inhemska monopolkapitalets intressen. Det social-imperialistiska Sovjetunionen har också politiska agenturer; revisionistpartier, som uppträder under beteckningen »kommunistiska» och har sin massbas framför allt bland arbetarklassen. Dessa revisionistpartier stöder i allt väsentligt det socialimperialistiska Sovjetunionen, särskilt dess propaganda om »fred och avspänning», även om en del av dem av taktiska skäl tvingas frondera mot sovjetledarna i enstaka frågor. Detta förorsakar söndring i det internationella revisionistlägret. Dessutom får Sovjetunionen även i ökande grad ett positivt stöd från socialdemokratiska kretsar i Västeuropa.

Krigsfaran är ständigt växande

USA-imperialismen är således en supermakt på nedgång, medan det socialimperialistiska Sovjetunionen är en supermakt på uppgång. Detta illustrerar lagen om imperialismens ojämna utveckling. Det finns inte längre något »jämviktsläge» mellan de båda supermakterna. Frågan om en omfördelning av de imperialistiska intressesfärerna har återigen ställts på dagordningen. En sådan omfördelning i stor skala kan åstadkommas endast medelst krig. Tendensen till krig är oundviklig så länge imperialismen består:

»Imperialisterna delar ej upp världen av någon särskild ondska, deras strävan efter världsherravälde i konkurrens med varandra bottnar inte i att de är oförnuftiga eller onda, utan därför att det uppnådda stadiet av kapitalkoncentration tvingar dem till att gå denna väg för att vinna profit.» (Lenin)

Supermakternas vilda kapprustning, deras ständigt ökande inblandning i alla länders och folks inre angelägenheter och deras intensiva propaganda om »fred och avspänning», är ovedersägliga bevis för att krigsfaran ständigt växer.

Historien lär oss att den uppåtsträvande imperialistmakten, är källan till de imperialistiska omfördelningskrigen. Idag är det socialimperialistiska Sovjetunionen den i världsmåttstock farligaste supermakten, men endast i världsmåttstock och inte i varje land och vid varje tidpunkt.

En imperialistmakt, som vill erövra världsherravälde, måste behärska hela Europa med dess viktiga råvarutillgångar, högt utvecklade industri, stora befolkning och väldiga marknader. Därför började de båda tidigare världskrigen såsom krig om Europa. Därför står Europa även nu i centrum för kampen mellan de bägge supermakterna och kan med säkerhet betecknas som det avgörande slagfältet i ett krig dem emellan. Det är ingen tillfällighet att 60-70 procent av de sovjetiska stridskrafterna och en motsvarande mängd vapen är stationerade i Europa och på dess södra och norra flanker liksom att Förenta Staterna också har betydande baser och militära styrkor i flera europeiska länder.

Ett krig mellan supermakterna blir en fortsättning av den kamp som idag pågår dem emellan med ekonomiska, politiska och diplomatiska åtgärder och medel. De kan av allt att döma ännu en tid fortsätta att utvecklas i dessa former. Ett tredje världskrig är alltså inte omedelbart förestående. Men faran för krig ökar uppenbarligen samtidigt som tendensen till revolution växer.

Även om kriget nu inte står på dagordningen, måste vi visa att läget kan genomgå snabba förändringar, så att krigsfaran kan bli akut.

Det är en plikt för marxister-leninister i Sverige att höja det svenska folkets medvetenhet om detta, och höja vaksamheten mot supermakterna och stärka beredskapen att motstå ett supermaktsanfall.

Detta betyder självfallet inte att det kommunistiska partiet och proletariatet ska ställa in sig på krig i stället för revolution eller att huvudmotsättningen idag skulle gå mellan det svenska folket och de båda supermakterna. Tvärtom måste det kommunistiska partiet och det arbetande folket ha siktet inställt på kampen mot monopolkapitalet, för den socialistiska revolutionen. Dessutom är det den bästa förutsättningen att slå tillbaka en utländsk angripare att proletariatet och dess förbundna i Sverige genomfört en segerrik socialistisk revolution och lyckats upprätta proletariatets diktatur.

Kampen för den socialistiska revolutionen och kampen mot den växande krigsfaran är två uppgifter som är sammantvinnade med varandra, men likafullt av olika karaktär. De arbetande massorna mobiliseras idag i ekonomisk, politisk och ideologisk kamp mot monopolkapitalet och dess stat. I samband därmed måste partiet mobilisera de arbetande massorna till kamp mot den växande krigsfaran och till försvar för det svenska folkets nationella självständighet och frihet samt praktiskt förbereda dem för detta genom vårt arbete inom krigsmakten.

Antingen förhindrar revolutionen kriget eller också föder kriget revolutionen. Det är Sveriges Kommunistiska Partis uppgift att leda det svenska arbetande folket i kampen för den socialistiska revolutionen, samtidigt som det är dess oavvisliga plikt att politiskt mobilisera det svenska folket mot de båda supermakterna och den ständigt växande krigsfaran. Krigsfaran är en objektiv realitet, vilket dikterar vårt handlande.

Ett konkret krigsutbrott kan förhindras, uppskjutas och fördröjas genom arbetarklassens och folkets kamp. Följaktligen måste det svenska folket kämpa tillsammans med folken i Sovjet,

USA, Europa och tredje världen för att förhindra ett krigsutbrott. Men faran för världskrig består så länge imperialismen existerar.

Den enda slutgiltiga garantin mot ett imperialistiskt omfördelningskrig mellan USA och Sovjetunionen är en socialistisk revolution på dessa båda maktens egna territorier.

Grundlinjen för det kommunistiska partiet består i att förlita sig till massorna i kampen mot krigsfaran. Eftersom krigsfaran härrör från rivaliteten mellan de båda supermakterna vore det felaktigt om det svenska folket sökte stöd eller satte sin tillit till den ena supermakten mot den andra. Tvärtom måste det svenska folket lita till egna krafter och ställa in sig på att bekämpa en angripande makt helt på egen hand, genom ett utdraget och långvarigt folkkrig.

Även om ett världskrig skulle bryta ut, med stora lidanden som följd, så fruktar vi inte framtiden. Varje storkrig under 1900-talet har försvagat imperialismen kraftigt. Om supermakterna startar ett nytt krig skulle imperialismen tillfogas ett förödande slag och den proletära världrevolutionen ta ett stort steg mot sin slutliga seger.

Norden är inget lugnt hörn i Europa

Vid ett krig mellan supermakterna om Europa kommer Norden att utgöra den norra flanken. Därför har Förenta Staterna sedan länge genom NATO skaffat sig baser i Norge och Danmark. Vidare har USA, med hjälp av det svenska monopolkapitalet och dess förvaltare, den socialdemokratiska regeringen, sökt göra Sverige till en informell allierad åt NATO. Av samma skäl har Sovjetunionen skapat sin väldiga bas på Kolahalvön och byggt ut sin Östersjöflotta som förberedelse för att genom ett blixtanfall kunna besätta såväl Norge som Danmark. Den har samtidigt påtvingat Finland rollen av uppmarschområde för sin armé.

Dessa fakta visar att Sverige med största sannolikhet skulle bli indraget i ett krig mellan supermakterna.

Idag strävar stora delar av det svenska monopolkapitalet fortfarande att lotsa in Sverige i EG/EEC. Det innebär om det skulle lyckas, att Sveriges nationella självständighet går förlorad och att det redan från krigets första dag kommer att vara angreppsmål. Andra delar av monopolkapitalet orienterar sig mot Sovjet.

Bara det arbetande folket är en pålitlig försvarare av Sveriges nationella självständighet. Det är viktigt att utveckla soldatrörelsen politiskt, att verka för att värnpliktsarmén inte ska ersättas av en elitarmé, att kämpa för försvaret av nationen utan att för den skull hysa eller sprida några illusioner om den borgerliga krigsmaktens karaktär eller om att den skulle kunna omvandlas under kapitalismen. Ekonomiskt oberoende, framför allt gentemot supermakterna, skapar bättre förutsättningar att stå emot såväl militär aggression som ekonomiska och politiska påtryckningar. Ett ekonomiskt allsidigt utvecklat Sverige är ett svårare byte för supermakterna.

En viktig förutsättning för att öka Sveriges förmåga att värna sitt oberoende gentemot social-imperialismen är också att kampen mot USA-imperialismen och NATO:s inflytande i den svenska krigsmakten utvecklas och skärps.

Revolutionens krafter stärks

Efter andra världskriget har framför allt den tredje världen varit skådeplatsen för den väpnade kamp, som de förtryckta folken måste tillgripa för att göra slut på det imperialistiska, koloniala och neo-koloniala förtrycket.

Likaså har en bred rörelse för nationellt, politiskt och ekonomiskt oberoende utvecklats i tredje världen. Denna har sin spjutspets riktad mot de båda supermakterna. Kommunisterna i de imperialistiska länderna måste utveckla en bred solidaritetsrörelse till stöd för denna kamp. I

själva verket ligger det i världsproletariatets och även i det svenska folkets intresse att över allt stödja kampen för nationellt, politiskt och ekonomiskt oberoende. På grund av att denna kamp är riktad mot de bägge supermakterna är den ett objektivt stöd för det svenska folket i dess kamp för nationellt oberoende.

Som en följd av den intensifierade utsugningen och den ekonomiska krisen utvecklas arbetarklassens och folkets kamp i de kapitalistiska länderna. Detta gäller såväl vårt eget land som USA, Sovjet, Polen, Italien, England, Västtyskland osv. Strejkrörelsen utvecklas och nya skikt som proletärkvinnorna och tjänstemännen dras in i kampen. I Spanien utvecklas massrörelsen och den väpnade kampen under ledning av FRAP och marxist-leninisterna.

Trots ett oerhört förtryck och svåra kampbetingelser har hamnarbetarna i den polska staden Gdansk gett oss ständiga påminnelser om hur arbetarklassen i de revisionistiska länderna kämpar.

Samtidigt som de kapitalistiska länderna visar upp ett brett register av svårigheter och motgångar är bilden av de socialistiska länderna den motsatta.

Det är ett lysande föredöme att KKP under ordförande Mao Tsetungs ledning ständigt utvecklat klasskampen och befäster proletariatets diktatur för att det kinesiska folket skall vinna ännu större segrar. Nyligen har det kinesiska folket under KKP:s och Mao Tsetungs ledning genomfört en segerrik kamp mot Teng Hsiao-pings kontrarevolutionära högerlinje.

Nya metoder för hur arbetarklassen skall ta ledningen i allt, i politik, ekonomi och kultur, utvecklas ständigt. I Albanien har arbetarklassen stärkt och konsoliderat proletariatets diktatur genom införandet av bl a ett system med arbetarkontrollgrupper, genom att skära ner antalet anställda inom all administration och tillämpa plikt för kadern att delta i fysiskt arbete.

Alla de grundläggande motsättningarna i världen har skärpts, särskilt mellan imperialismen med de båda supermakterna i spetsen och de förtryckta folken och mellan de båda supermakterna. Det imperialistiska världssystemets bojor har på allvar börjat lossna.

II. Läget i Sverige

KFML:s andra kongress 1969 kunde konstatera att en ungdomlig, anti-imperialistisk rörelse och en progressiv studentrörelse utvecklats sedan upprättandet av förbundet 1967. Den därpå följande kongressen, Sveriges Kommunistiska Partis första kongress 1973, kunde slå fast:

»Idag har vi en progressiv rörelse bland svenska arbetare, tjänstemän, studerande och andra och kring den, som ringar på vattnet, en betydande progressiv opinion. Rörelsen har en sådan omfattning att det är motiverat att kalla den en begynnande massrörelse.»

Men rörelsen har flera allvarliga begränsningar:

». . . rörelsen är ännu inte förankrad på arbetsplatserna, och den saknar därför stabilitet och fasthet. Detta är rörelsens svaghet, dess akilleshäl... I dagens progressiva rörelse spelar ungdomen en dominerande roll.»

Det arbetande folkets kamp närmar sig en ny och högre nivå!

Det mest kännetecknande draget i massrörelsens utveckling sedan SKP:s första kongress är utan tvekan den snabba utvecklingen av arbetarklassens kamp.

Text har antalet strejker och strejkdeltagande utvecklats på följande sätt:

	Antal strejker	Antal strejkande
1973	65	5 039
1974	252	26 997
1975	290	37 511

Efter det s k 55-öresavtalet 1974 utvecklade den svenska arbetarklassen en stark lokal lönekamp, som fortsatte under hösten. Kännetecknande är att aktionerna endast i undantagsfall riktade sig mot den lokala fackföreningen. Som regel skedde de i tyst samförstånd med denna. Arbetarna vid LM Ericssons fabrik i Söderhamn och SKF i Hofors visade ett öppet förakt för arbetsdomstolen. Vissa fackförbundskongresser, som exempelvis Pappers, gav andra exempel på radikaliserings inom arbetarklassen.

Från och med årsskiftet 1974-75 tog arbetarklassens kamp ett viktigt steg framåt. Inledningen var städerskestrejkerne i Borlänge, Malmberget, Skövde, Arlanda och Umeå. Det var fråga om lågavlönade arbeterskor, som tog saken i egna händer, trots att de saknade en facklig kamp tradition. Deras enighet, kampvilja och uthållighet var ett föredöme för hela den svenska arbetarklassen och rönnte omedelbar uppskattning från det arbetande folket.

Så kom den stora skogsarbetarstrejken, som inleddes 21 mars 1975 och varade i 70 dagar. Det är förmodligen den största segerrika strejken någonsin i svensk arbetarrörelsens historia. Strejken, som ägde rum i ett avtalslöst tillstånd, utgick från kraven på fast månadslön och 4 000 kr/mån. Skogsarbetarstrejken var ett skolexempel på korrekt kamptaktik, bl a därigenom att illegala kampmetoder kombinerades med legala och att strejkkommittén valde att skjuta förbundsledningen framför sig, i stället för att ta en onödig strid om förhandlingsordningen. De strejkande skogsarbetarna och strejkkommittén utgick, från insikten om det nödvändiga i att förvandla Skogsarbetarförbundet till en kamporganisation. Den slog resolut vakt om enigheten i de egna leden och avvisade alla splittringsförsök, som framför allt gjordes från förbundsledningens och SAP:s sida, som båda gick till generaloffensiv mot de strejkande. Det andra borgerliga arbetarpartiet, VPK, som formellt stödde strejken, försökte i första hand förhindra att stödarbetet fick verklig bredd och slagkraft. Strejkkommittén lyckades ta en rad olika politiska initiativ utan att för den sakens skull låta sig splittras efter partigränser. Solidaritetsarbetet hade en mycket stor betydelse vid både städerskestrejkerne och skogsarbetarstrejken.

Den framväxande rörelsen bland tjänstemännen är ytterligare ett särdrag för proletariats kamp under 1975. Denna rörelse hade som bakgrund industritjänstemannaförbundets, SIF:s, mycket dåliga 5-årsavtal 1969-74. Samtidigt har tjänstemännen under de senaste åren drabbats av rationaliseringar, standardisering av arbetsuppgifterna och uppsägningar i en omfattning som tidigare endast drabbat LO-kollektivets medlemmar. Tjänstemännens egna förhandlare i privattjänstemannakartellen, PTK, tvingades att stranda de centrala förhandlingarna och föra ut förhandlingarna till lokalorganisationerna. Därmed sattes ytterligare fart på rörelsen bland tjänstemännen och en hög kampberedskap nåddes. Bl a mobiliserades tusentals tjänstemän i storindustrin till fackföreningsmöten och i demonstrationer.

Tidigare relativt passiva tjänstemannaskikt har därmed i stor skala börjat sluta sig till proletariats breda kampfront mot monopolkapitalet.

Ett annat viktigt tecken på arbetarklassens ökade fackligt-politiska mognad är det växande motståndet mot arbetsköparnas oinskränkta herravälde på arbetsplatserna. Inte mindre än 10 procent av LO:s medlemmar deltog i remissarbetet kring paragraf 32-utredningen. Den socialdemokratiska regeringens och arbetsköparnas försök att skjuta de s k vilda strejkerna i sank genom att föreslå ett obegränsat skadestånd avvisades av mer än 70 procent av remissdeltagarna. Lika många krävde att arbetarnas tolkningsföreträdare skulle gälla i alla frågor, dvs även i lönefrågor.

Arbetare och tjänstemän har också under krisen gått till kamp mot monopolkapitalets nedläggningsplaner. Arbetarna vid PLM:s Surtefabrik visade i många stycken vägen för hur

kampen måste föras – enhet mellan facken och mobilisering av medlemmarna för att med alla medel tvinga företaget till fortsatt drift.

Proletariatets kamp har således inte bara vuxit i omfattning utan framför allt utvecklats till en högre nivå. Kampformerna har blivit fler och mer avancerade. De spontana inslagen i den fackliga kampen, som var ett ofrånkomligt inslag under slutet av 60-talet och början av 70-talet, har minskat i betydelse. Den allmänna skepsis mot fackföreningarnas möjligheter att bli redskap i kampen, som utmärkte situationen strax efter hamnarbetarstrejken 1969, har alltmer avlösts av en målmedveten kamp för att skapa bred enhet kring kraven och för att göra fackföreningarna till verkliga kamporganisationer.

Den nuvarande utvecklingen inom arbetarrörelsen understryker fullständigt riktigheten i SKP:s fackliga huvudlinje: »Gör facken till kamporganisationer – Enhet på klasskampens grund».

Den progressiva rörelsens centrum har förflyttats

Det allra första tecknet på en islossning i det svenska arbetande folkets kamp mot monopolkapitalet, efter den relativa stiltjen i klasskampen under 50-talet, var den rörelse som sprang fram ur den studerande och progressiva ungdomens kamp i mitten av 60-talet. Själva vändpunkten, då rörelsen bröt in i arbetarklassen, var hamnarbetarstrejken och den stora gruvstrejken vid årsskiftet 1969-70. Centrum för den begynnande massrörelsen har nu förflyttats till arbetarklassen.

Nu kan det slås fast att det är arbetarklassen som utgör både huvudkraft och ledande kraft inom massrörelsen.

Det arbetande folkets kamp mot monopolkapitalet

Det är på arbetsplatserna som de mest betydelsefulla klasstriderna utkämpas. Där står det svenska samhällets motpoler – kapitalisterna och arbetarna – öga mot öga.

Men arbetsplatserna är långtifrån det enda slagfältet där klassintressen kämpar mot varandra. Under den gångna kongressperioden har kampen utvecklats på en rad delvis helt nya områden.

HYRESKAMPEN har utvecklats kraftfullt, framför allt i de större städerna, som ett omedelbart resultat av de våldsamma hyresstegringarna. Hyrorna i nybyggda lägenheter steg bara mellan 1970 och 1975 med 45 procent (inkl bränsle och el) i genomsnitt. Utvecklingen har inte brutits av den begränsade reform av lånesystemet som genomfördes 1974. Här liksom i den fackliga kampen, finns tecken på att spontanitet och bristande organisation steg för steg övervinnes. Nya kontaktkommittéer växer upp som svampar ur jorden (bara i Stockholmsområdet 330 kommittéer) och nytt liv blåses i gamla, insomnade kommittéer och avdelningar. Mest utvecklad har hyresgästernas kamp varit i Stockholmsområdet, Örebro län, Norrköping, Göteborg och andra enskilda orter i landet.

Under 1975-76 märks en tendens till en snabb spridning, eftersom den materiella grundvalen för kampen existerar överallt.

Klassarbetspolitiken och byråkratiseringen i Hyresgästföreningens ledning medför tvekan bland hyresgästerna om möjligheterna att nå framgång. Fortfarande är endast en minoritet av hyresgästerna organiserade i Riksförbundet.

De VÄRNPLIKTIGA har vunnit en stor seger i kampen för 1 000 kr i utryckningsbidrag. Detta har tillsammans med kampen för reglerad arbetstid och 40-timmarsvecka och kompensation för vakt och beredskap, grundlagt arbetet på en från staten självständig soldatorganisation. Uppsvinget i de värnpliktigas kamp har rubbat kadaverdisciplinen och underlättat den

politiska kampen för en bättre utbildning och för höjd vaksamhet mot supermakternas krigsförberedelser. Soldaternas fackliga kamp som från början motarbetats av diverse borgerliga och »vänster»-opportunistiska strömningar angräps nu inte öppet av dessa. I stället koncentrerades striden vid den senaste värnpliktsriksdagen till frågan om den soldatfackliga rörelsen ska ta ställning till även försvarspolitiska frågor. Revisionister och socialdemokrater lyckades på denna konferens mobilisera stort motstånd mot riktiga ställningstaganden i försvarspolitiken. Men diskussionen har nu rullat i gång bland soldaterna, vilket är, ett framsteg.

KAMPEN FÖR FLER OCH BÄTTRE DAGHEM har utvecklats snabbt och spridits utanför storstadsområdena. Föräldrar har hand i hand med daghemspersonalen demonstrerat för en snabbare utbyggnad och satt regeringen och kommunalpolitikerna under en sådan press att en forcerad utbyggnadstakt blivit nödvändig. Regeringens utspel om 100 000 nya daghemspplatser till 1980 var ett direkt resultat av kampen, som ingalunda avmattades av löftena. Daghemsgupper bildas fortfarande och utvecklas i snabb takt över hela landet.

KVINNORNAS KAMP FÖR RÄTT TILL ARBETE OCH JÄMSTÄLLDHET har utvecklats betydligt. De strejker som genomförts av städerskorna, av sömmerskor på Brason i Gällivare, Algots i Borås och flera andra kvinnogrupper har ingjutit mod bland de arbetande kvinnorna. I kollision med LO-och SAP-ledningen har en bred opinion inom och utom det socialdemokratiska partiet krävt en allmän arbetstidsförkortning till sex timmars arbetsdag. Regeringen och de borgerliga partierna har sökt avleda denna opinion och förvandla sextimmarskravet till ett krav endast för småbarnsföräldrar. Denna särlösning är direkt reaktionär och skulle i praktiken förstärka kvinnans roll som arbetskraftsreserv. På en rad orter i landet har kvinnogrupper av lokal karaktär och progressiva Grupp 8-grupper utfört ett bra arbete och aktiverat kvinnorna i kampen för sina intressen.

Inom **ELEVRÖRELSEN** har den arbetande ungdomens kamp ryckt fram i förgrunden dels genom AMU-elevernas kamp, dels genom de nyligen inledda försöken att bygga upp praktikanföreningar och fackliga elevorganisationer på yrkesskolorna. Elevrörelsen bland AMU-eleverna startade 1974 med en kampanj för bättre bidrag, vilket ledde till en delseger våren 1975. Men fortfarande är bidragen helt otillräckliga, särskilt för eleverna under 20 år som inte arbetat fem månader; de får endast 160 kr/mån. Idag finns det drygt 40 elevråd på de drygt 50 AMU-centra som finns i landet. Bildandet av riksorganisationen Sveriges AMU-elevers riksförbund, SARF, innebar ett stort steg framåt i kampen. Även sjuksköterskeelevernas och deras förbund, SSEF, representerar elevrörelsens mest avancerade delar.

På **UNIVERSITETEN OCH HÖGSKOLORNA** har studenternas rörelse mot reaktionära utbildningsformer, sedan det stora studentuppsvinget i slutet av 60-talet, fortsatt. Det övergripande målet för studentrörelsen har varit att stoppa högskolereformen U-68. På social- och lärarhögskolorna har kampen varit mycket utvecklad, bl a har det genomförts studiestrejker med nästan total uppslutning från landets alla högskolor. På universiteten har rörelsen däremot inte haft samma bredd och styrka, bl a beroende på revisionisternas och trotskisternas inflytande. Clartéförbundet har hela tiden gått i spetsen för kampen mot den centralstyrda högskola som U-68 syftar till. Även om beslutet om U-68 redan är fattat fortsätter kampen om hur »reformen» konkret ska genomföras.

Kampen för en **FOLKETS KULTUR** har under kongressperioden utvecklats, ofta i polemik mot revisionisterna som hävdade att »folkets -kultur» är ett klasslöst begrepp i olöslig motsättning till arbetarklassens kultur. Folkets kultur har framför allt försvarats och utvecklats av Folket i Bild/Kulturfront, som fått ett konsekvent om än bristfälligt stöd av marxist-leninisterna. En brist i marxist-leninisternas kulturarbete har varit en låg medvetenhet om kulturfrågornas strategiska betydelse och underlåtenhet att utveckla en egen linje inom den breda kulturfronten, som teoretiskt och praktiskt utvecklat den proletära kulturens roll.

Ett avancerat frontavsnitt har Fria Proteatern utgjort inom denna front. Pjäserna »Typerna och Draken» liksom »Operation Morgonrodnad» har inför en mycket bred progressiv publik levandegjort kampen för den proletära enhetsfronten, liksom kampen mot revisionismen och de båda supermakterna.

Vid sidan av Folket i Bild, som inte utvecklats särskilt snabbt under perioden men som nu står uppe i en fruktgivande diskussion om målsättningen, har helt nya fronter öppnats av Arkivet för folkets historia, tidskriften Förr och Nu, föreningen Ordfront osv.

I partiets kulturarbete har Oktoberförlaget och Oktoberbokhandlarna spelat en allt större roll. Förlagets omsättning har det senaste året mer än fördubblats. Antalet bokhandlar har ökat från 30 till 50 och utvecklas nu till centra för utställningar, författaraftnar etc. Den grundläggande svagheten i detta arbete är dock avsaknaden av ett genomarbetat marxist-leninistiskt kulturprogram.

Rörelsens materiella grund

När SKP:s första kongress 1973 analyserade den progressiva rörelsens utveckling ställdes i verksamhetsberättelsen frågan: Kommer den nuvarande rörelsen att bestå och utvecklas i framtiden?

Svaret blev:

»Bakgrunden till den progressiva rörelsen är inte tillfälliga politiska eller ekonomiska tilldragelser. Rörelsen har drivits fram av det svenska monopolkapitalistiska samhällets lagbundna utveckling. Dennes kännetecken – stegrad utsugning, koncentration och centralisering av kapitalet, prisstegring på grund av monopolprissättning, skärpning av klassmotsättningarna och klasskampen, ökad motsättning mellan stad och land, tilltagande maktkoncentration hos monopolkapitalet – kommer, även om kampen böljar fram och tillbaka, att bestå och bli alltmer framträdande tills dess socialismen upprättats. Den nuvarande rörelsen är ingen dagslända.»

Utvecklingen sedan dess har bekräftat riktigheten i denna analys: under kongressperioden har den djupaste kris som någonsin ägt rum sedan 30-talet skakat de kapitalistiska ekonomierna. I Sverige har under hela perioden funnits en öppen och permanent arbetslöshet på 60-120 000 personer, och det verkliga antalet arbetslösa ligger enligt Sysselsättningsutredningens skattningar närmare 600 000. Vid sidan av den konjunkturbetingade arbetslösheten har varvsindustrin, glasindustrin, textil- och konfektionsindustrin och flera andra branscher dragits in i en mer eller mindre långvarig strukturkris, beroende på överproduktion på världsmarknaden och i Sverige. Särskilt hårt har ungdomen som utgör en tredjedel av de arbetslösa, och kvinnorna som ofta är chanslösa och inte ens ställer sig i arbetslöshetskö, drabbats. Antalet förtidspensionerade har stigit från 188 000 1970 till 278 000 1974.

Samtidigt har de stora monopolföretagen sedan ungefär 1971 kraftigt kunnat höja sina profiler. Statistiken för de ca 70 ledande monopolföretag som är börsnoterade ser ut så här:

Bruttovinst i miljoner kronor	
1968	6 121
1969	7 420
1970	7 855
1971	7 524
1972	8 533
1973	12 155
1974	15 940

(Källa: SE-banken)

Att denna stegring av profiterna är ett uttryck för att utsugningen skärpts bevisas av lönernas sjunkande andel i förädlingsvärdet. Enligt SE-banken var detta i industrin 56,5 procent 1963, 49,5 procent 1973 och 48 procent 1974.

Den socialdemokratiska regeringens politik har varit att genom skattefria fonder och avdragsmöjligheter göda en liten handfull monopolföretag. Vid sidan av de gamla investeringsfonderna har en ny investeringsfond införts och en arbetsmiljöfond, som tillsammans innebär att ytterligare 35 procent av monopolföretagens vinster kan avsättas beskattningsfritt. Genom investeringsbidrag och bidrag till de direkta lönekostnaderna går staten direkt in och subventionerar produktionen. Företagen kan få bidrag på i vissa fall 15 kr/arbetad timme. I varvsindustrin pumpar staten under en treårsperiod in 17 miljarder i krediter och gåvor samtidigt som mer än 7 000 jobb försvinner.

Det arbetande folket erbjuds inget annat än reformstopp, strukturrationaliseringar i allt snabbare takt och allt tätare statliga ingripanden mot lönekampen. I de tre Haga-uppgörelserna har genom korporativa förhandlingar fixerats »ramarna» för avtalsrörelserna och det »löneutrymme» som den reformistiska byråkratin haft att förhandla om.

Under 1974 steg priserna med ca 8 procent, under 1975 med ca 10 procent. Samtidigt har kommunalskatten höjts kraftigt genom statens övervältring av kostnaderna på kommunerna. Den »nya» bostadspolitiken har inte förhindrat eller dämpat hyresstegringarna.

Samtidigt som det arbetande folket upplevt år av stagnerade eller sjunkande reallöner har det svenska monopolkapitalet upplevat rekordår: bolagens skatteinbetalningar har sjunkit i många fall och giganter som ASEA, Volvo, Kockums, Beijerinvest osv betalade exempelvis inte ett öre i statsskatt 1975.

Denna situation har skapat problem för regeringen och LO-ledningen. Efter det s k 55-öresavtalet som innebar direkta reallönesänkningar svarade arbetarklassen med en hård och omfattande lokal lönekamp. Därför tvingades LO-ledningen 1975 ställa nominellt avsevärt högre krav, men fortfarande var det inget reallöneskydd för flertalet utan endast för de allra lägst avlönade.

Men även denna gång blev svaret omfattande strejker och hård lokal lönekamp. I den mån grupper av LO-medlemmar lyckats bibehålla och i vissa fall höja reallönenivån har det varit helt och hållet beroende på deras egen kampkraft.

Ekonomiskt monopol foder politiskt monopol

Monopolkapitalet och dess stat, klassarbetarna i fackföreningar och hyresgästföreningar, har inte stillatigande åsett arbetarklassens växande enhet och kampberedskap. De reaktionära attackerna tilltar i styrka. Detta är inte minst en förberedelse inför den framtida, än mäktigare rörelse, som oundvikligen kommer att utvecklas i kölvattnet på den fördjupade krisen i de kapitalistiska ekonomierna.

Klassfiendens politik är att söka skikta ut och isolera den progressiva rörelsens mest framskridna del, dess förtrupp – det kommunistiska partiet – och genom att slå mot detta och andra avancerade, progressiva organisationer skrämja andra till tystnad och passivitet.

De s k IB-avslöjandena i maj 1973 försatte regeringen i en allvarlig politisk kris. Många människor blev varse den reaktionära stats- och militärbyråkratins förehavanden. Den 22 oktober 1973 tog IB-affären en dramatisk vändning i och med SÄPO:s övergrepp mot Folket i Bild/Kulturfront, dess journalister och uppgiftslämnare.

Händelsen framkallade en våg av protester, bl a från 35 riksdagsorganisationer, många socialdemokratiska och många av de intellektuellas organisationer. IB-kommittéer med bred lokal förankring bildades på ett stort antal platser.

Trots den oerhört starka opinionen dömdes IB-avslöjarna med regeringens goda minne till vardera ett års fängelse genom att grundlagen sattes ur spel.

I december 1973 försökte regeringens försvarsutskott och SÄPO med »de 38 punkterna» rikta den reaktionära attacken mot SKP, DFFG och Palestinagrupperna. Men i och med den starka opinionen, som till stor del genomskådade SÄPO:s anklagelser, skapades inte de politiska förutsättningarna för en fortsatt offensiv från reaktionen.

Såsom senare avslöjades under sommaren 1975 bedriver SÄPO sedan en lång tid tillbaka illegal avlyssning av partiets telefoner liksom telefonerna hos ledande partikamrater. Dessa avslöjanden rönste stor uppmärksamhet i den borgerliga pressen. Inte ens regeringens utspel om att SKP var misstänkt för »tagande av utländskt understöd» var tillräckligt för att vända opinionen mot partiet.

Utvecklingen har också visat vilken viktig roll den reformistiska byråkratin spelar i den reaktionära offensiven. LO-ledningen har tillsammans med SAP tillsatt en särskild »anti-kommunistisk grupp» och i januari 1975 uppmanade Metalls ledning sina avdelningar att registrera »vänstergruppernas aktivitet». På Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg avslöjades spionaktivitet mot de fackligt aktiva på sjukhuset genom en särskild socialdemokratisk underrättelseverksamhet. I hyresgäströrelsen har ledningen, i stället för att mobilisera de 650 000 medlemmarna till kamp, sökt utesluta aktiva kontaktkommittéer, men hittills bara lyckats i ett fall.

Samtidigt innebär den grundlag som trädde i kraft 1975 att riksdagen gett sig själv rätten att med enkel majoritet avskaffa de demokratiska fri- och rättigheterna.

Även om kampen mot den reaktionära offensiven hittills bara förts av marxist-leninisterna och växande delar av den progressiva rörelsen så kommer fronten att breddas i samma takt som monopolkapitalet styr in sina attacker direkt på den kämpande arbetarklassen. Verkstadsföreningen upprättar förteckningar över strejkande och fackligt aktiva. Omplaceringar av politiska och fackliga skäl blir allt vanligare. SAF-organisationen Industrins försvarsbyrå samlar in uppgifter om »strejkaktivitet och politisk agitation» som »vid behov» vidarebefordras till SÄPO.

Den begynnande reaktionära offensiven har bland kommunister och andra progressiva ökat förståelsen för att samla bredast tänkbara stöd i kampen för de demokratiska rättigheternas försvar. Den har samtidigt höjt medvetenheten om behovet av en revolutionär säkerhetspolitik, som kan skydda arbetarklassens organisationer.

Massrörelsen och de politiska partierna

Liksom vid SKP:s första kongress kan vi idag konstatera att den begynnande massrörelsen inte lett till några avgörande förändringar av partisymptierna.

Socialdemokratin har behållit sitt dominerande inflytande inom arbetarklassen även om anseliga väljargrupper under 60- och 70-talen drivits över i det borgerliga, framför allt centrens, läger. Sedan valet 1973 har stödet från VPK inte varit tillräckligt för socialdemokratin, utan regeringen har tvingats till kompromisser med folkpartiet och andra borgerliga partier vilket ytterligare stärkt den sedan länge reaktionära högertendensen i regeringspolitiken.

De tre på varandra följande Haga-rundorna har stärkt riksdagspolitikens korporativa drag, och är ett tydligt bevis för att det saknas avgörande skiljelinjer mellan riksdagspartierna, då alla i

en eller annan form och i olika utsträckning medverkat i uppgörelser som direkt varit inriktade mot lönekampen och den fria förhandlingsrätten.

Den växande rörelsen på arbetsplatserna, radikaliseringen av stora arbetargrupper, det kommunistiska partiets ökande inflytande inom arbetarklassen samt oron inom de socialdemokratiska leden, som är en återspeglning av allt detta, har tvingat regeringen till taktiska hänsyn till massrörelsen, samtidigt som den söker bekämpa massrörelsen genom att leda in den i för monopolkapitalet ofarliga banor och förtrycka dess kamp. Paragraf 32-reformen är ett tydligt exempel på detta. Den starka arbetsplatsopinionen emot förslaget att införa obegränsat skadestånd vid olagliga strejker tvingade regeringen att ge efter och dra tillbaka förslaget. På direkt initiativ från SAF- och LO-ledningen införde regeringen i stället avsked som straff för strejk och lockouträtt för arbetsköparna mot olagliga strejker. Därmed har regeringen signerat ett förslag om anti-strejklag som är ett av de hårdaste slagen mot svensk arbetarrörelse.

Förslaget om löntagarfonder måste också ses som ett långsiktigt försök att binda upp fackföreningarna till företagen och som ett led i en statsmonopolistisk utveckling i vars slut skymta ett samhälle där den gamla privatkapitalistiska monopolbourgeoisin får avlösning av en ny bourgeoisie, framfostrad av staten och den reformistiska byråkratin i massorganisationerna.

Massrörelsen har även påverkat förhållandena i och mellan de övriga partierna.

Centerns expansion fram till 1973 års val tycks ha avmattats, men partiet är alltså det näst största »arbetarpartiet». De vinster centerledningen gjort med sin demagogiska propaganda om »decentralisering» och mot »koncentrationen inom företag och fackförening» har varit försök att knyta an till massrörelsen och rida på dess våg. Gång efter annan har dock partiets verkliga klassnatur avslöjats och så har t ex centerns försök att vinna organiserat fotfäste i fackföreningsrörelsen hejdats.

Moderata samlingspartiet är det borgerliga parti som för närvarande har medvind. Bohmans konfrontationspolitik tilltalar även många inom t ex mellanskikten som vill se »hårdare tag» mot socialdemokratin, men inte förmår att genomskåda att Bohman inte står för en väsensskild politik. Folkpartiets kräftgång har tillfälligt hejdats och symptomatiskt är att partiet i några fall sökt fånga upp den demokratiska opinionen genom att gå emot reaktionära lagförslag i demagogiskt syfte.

VPK har framför allt som ett resultat av inbördeskriget i det egna partiet gått tillbaka kraftigt och riskerar att falla ur riksdagen, vilket vore ödesdigert för det nästan helt statsfinansierade partiet. I takt med den skärpta ekonomiska krisen framträder VPK:s roll i klasskampen i allt klarare dager: I många fall bekämpas massrörelsen öppet och direkt. Men viktigare är att VPK:s hela politik, där kraven på förstatliganden och statsingripanden står i centrum, tjänar som ett understöd från »vänster» åt den socialdemokratiska utvecklingen. Under hotet från de sjunkande opinionssiffrorna har partiet visat »ett större samhällsansvar än Bohman» (Olof Palme), eftersom partiet deltog i de korporativa Haga-samtalen 1976. Förslagen om samverkan med socialdemokratin för att »vrida politiken åt vänster», för att »rädda arbetarregeringen» etc har blivit allt tätare.

Skärpningen av klasskampen har försatt KFML(r) i kris och SKP har kunnat rikta framgångsrika slag mot denna opportunistiska organisation. Verkligheten självt har vederlagt den fackliga politik som lanserades under parollen »Ställ facket åt sidan» och en betydande del av KFML(r):s kader har gjort upp med den egna ledningen. Oppositionens kamp mot Baude och Co understöder rörelsen för marxist-leninisternas enhet i SKP. Ett sådant enande kan endast nås i oförsonlig kamp mot den moderna revisionismen.

I ett desperat försök att finna en plats inom »vänstern» har KFML(r):s ledning på sistone intagit en mycket försonlig hållning till VPK. De försvarar allt oftare socialimperialismen, går till öppen attack mot Kinas Kommunistiska Parti och framträder nu som agentur åt Sovjetunionen.

Försvaret av Sveriges nationella oberoende

I takt med den av supermakternas rivalitet framkallade krigsfaran växer försvaret av Sveriges oberoende till en allt mer brännande uppgift för de marxist-leninistiska krafterna och hela massrörelsen. Det svenska folket kan i denna kamp inte förlita sig på den svenska statsapparaten, utan bara på egna krafter.

Den svenska regeringen tvekade inte att ansluta sig till Kissingers »oljeklubb», som utgör ett aggressivt block riktat mot de oljeproducerande staterna. Delar av monopolkapitalet har blivit alltmer intresserat av Sovjetunionen sedan denna stat skiftat färg. Samtliga riksdagspartier har förhållit sig mer eller mindre invändningsfria gentemot supermakternas sk säkerhetskonferens i Helsingfors sommaren 1975. Moderata samlingspartiets ledning har vid flera tillfällen uppträtt som en öppen propagandist för USA-imperialismen. Partiet vägrade t ex att underteckna fyrpartiuttalandet om Vietnam i januari 1974, som trots bristerna krävde respekt för Parisavtalet. Under 1975 vägrade moderaterna också att underteckna ett riksdagsuttalande om den vita terrorn i Chile. På motsvarande sätt framträder VPK:s ledning som en alltmer öppen propagandist för den andra supermakten – den sovjetiska socialimperialismen.

Monopolkapitalet lutar sig alltid mot någon av de för stunden mäktigaste imperialistmakterna i världen. Tidigare var det Tysklands pipa de dansade efter, därefter USA:s och nu kan iakttas en viss omsvängning även till socialimperialismens fördel.

Den socialdemokratiska regeringen har i ord gjort några bra ställningstaganden mot de båda supermakterna de senaste åren, men samtidigt visar den i själva verket nu allt starkare försonlighetstendenser gentemot dessa.

III. Partiets verksamhet på olika klasskampsområden

Under den föregående kongressperioden tog den dåvarande förbundsstyrelsen initiativ till en korrigeringsrörelse och lanserade parollen »KFML:s kamp måste på allvar förenas med massornas» för att göra upp med förbundets relativa isolering från massrörelsen, särskilt den på arbetsplatserna. Detta var en helt nödvändig utveckling inom KFML för att attackera sekterismen inom de egna leden, även om en del högerfel följde i samband med korrigeringsrörelsen. Redan fram till partibildandet 1973 hade korrigeringsrörelsen givit resultat, framför allt i fråga om utarbetandet av den fackliga linjen »Gör facket till en kamporganisation – Enhet på klasskampens grund», som också framgångsrikt tillämpats.

Det återskapade Sveriges Kommunistiska Parti har följaktligen på allvar strävat efter att omsätta parollen »KFML:s kamp måste på allvar förenas med massornas». Idag är inte SKP längre huvudsakligen en propagandaorganisation, även om propagandan fortfarande att spela en mycket framträdande roll, utan ett parti, som sätter massarbetet i främsta rummet. Partiets direkta deltagande i masskampen präglar partiets hela arbete och dess inre liv.

I. Det fackliga arbetet

SKP:s första kongress slog fast att *fackföreningarna måste bli kamporganisationer*. Det hette:

»Den framväxande rörelsens akilleshäla är att kampen på arbetsplatserna är otillräckligt utvecklad och organiserad. Det är därför en livsnödvändighet att arbetet för att göra fackföreningarna till kamporganisationer drivs energiskt och leder till framgångar. Konkret innebär det att hela

förbundet måste utveckla arbetet på arbetsplatserna och i fackföreningarna och därvid måste arbetet med den fackliga cirkeln få en framskjuten plats.»

Idag har det redan i praktiken bevisats att SKP:s fackliga huvudlinje »Gör facket till en kamporganisation – Enhet på klasskampens grund» är den verkliga framgångslinjen för arbetarklassen i dess kamp att återerövra fackföreningarna, i de dagliga striderna och för att befördra den långsiktiga målsättningen, ett socialistiskt Sverige. Ett antal lokala fackföreningar fungerar idag som kamporganisationer, strejkrörelsen har hela tiden vuxit i omfattning och skogsstrejken ställde *uttryckligen* målsättningen att förvandla Skogsarbetarförbundet till en kamporganisation.

Fortfarande har arbetarklassen en lång väg framför sig innan massan av fackföreningar kan tjänstgöra som kamporganisationer, innan det på allvar kan bli tal om kämpande proletär enhetsfront. Fortfarande är de högersocialdemokratiska klassarbetarna väl förskansade i framför allt LO- och fackförbundsapparaterna, på FCO- och avdelningsnivå, men även i det absoluta flertalet lokala fackföreningar och fackföreningsstyrelser. Den svenska arbetarklassen står under ett starkt reformistiskt inflytande, vilket hämmar dess kampvilja. Det är det kommunistiska partiets uppgift att föra fram de riktiga kampparollerna, utveckla en facklig framgångslinje och ställa sig i spetsen för klasstriderna. Det är en förutsättning för framgångsrika strider mot monopolkapitalet och övriga kapitalister att fackföreningarna görs till kamporganisationer.

SKF har också i praktiken visat att det verkligen föresätter sig att fränkänna det socialdemokratiska partiet ledningen över arbetarrörelsen.

Under 1973 tog partiet initiativ till två större fackliga kampanjer, i vilka arbetarna uppmanades till kamp för en bättre arbetsmiljö och till aktioner mot ökad utslagning, rationaliseringar och arbetslöshet. Detta var första gången, som partiet i bred skala strävade efter att delta i, utlösa och leda kampen på arbetsplatserna. Resultatet blev över förväntan: Den reformistiska fackföreningsbyråkratin utsattes för en mycket hård press och tvangs retirera, framför allt i fråga om sina planer att inskränka de lokala skyddsombudens befogenheter gentemot arbetsköparna. Dessa kampanjer var också en skola för partiets kader på arbetsplatserna.

Två stora lönerörelser förekom under kongressperioden. I dessa avtalsrörelser har SKP förmått formulera en i huvudsak riktig handlingslinje för arbetarklassens lönekamp. Särskilt den senaste avtalsrörelsen 1974-75 var komplicerad, händelserik och ställde partiet på prov. Regeringen gjorde två ingrepp i avtalsrörelsen i form av de s k Haga-uppgörelserna och ett första steg mot en total samordning och mot en statlig inkomspolitik. Med utgångspunkt från huvudlinjen: *Solidarisk lönekamp*, formulerade SKP följande huvudparoller:

Full kompensation för prisstegringarna – högre lön på profitens bekostnad

7 timmars arbetsdag nu – 6 timmar 1980

Avtalen ut på omröstning

Slå vakt om den fria förhandlingsrätten – avvisa Haga-uppgörelsen och den totala samordningen!

SKP avvisade också den centrala samordningen inom LO på grund av att LO inte alls drev kravet om arbetstidsförkortning och heller inte precisera de kraven för andra avtalsåret. Partiet slog också fast att LO:s utgångsbud inte motsvarade kraven på full kompensation för prisstegringarna och högre lön på profitens bekostnad och att det krävdes minst 3 kronor mer i timmen för att reallönen skulle bevaras. Den centrala samordnade lönerörelsen mellan LO och PTK sprack denna gång bl a på grund av att PTK krävde stopp för den lokala lönekampen inom LO-kollektivet. Detta var inte LO beredd att acceptera denna gång.

Under denna avtalsrörelse spelade också tjänstemännen en aktivare roll än tidigare. Deras kamp kommer säkerligen att utvecklas. SKP har *för första gången* i svensk arbetarrörelses historia förmått utforma ett förslag till en klassanalys och en studiecirkel för tjänstemän. Denna studiecirkel har varit viktig för att utveckla det tjänstemannafackliga arbetet.

Staten och monopolkapitalets planer på en statskapitalistisk inkomstfördelning och en total avvärjning av fackföreningarna genom bl a försök till införandet av nya anti-fackliga lagar och uppknytning av fackföreningarna till företagen och statsapparaten, har stött på ett allt hårdare motstånd. SKP visade också sin handlingskraft genom kampanjen mot paragraf 32-utredningens reaktionära förslag, som bl a innehöll förslag om obegränsat skadestånd vid s k vilda strejker, förbud mot politiska strejker, skadeståndsskyldighet för fackföreningar vid stöd till strejker och begränsningar i rätten att stödja utländska arbetare. Partiets kampanj innefattade en flygbladsupplaga på 270 000 flygblad, 10 000 broschyrer och även affischer. Partiets huvudlinje visade sig helt överensstämma med arbetarklassens uppfattning. Sjuettio procent av de arbetare, som deltog i arbetsplatsremissen, avvisade också varje höjning av strejkböterna.

Under hösten 1975 presenterades också det meidnerska förslaget om löntagarfonder. Förslaget har sin udd riktad mot den lokala fackliga kampen, men skulle – om det förverkligades – också innebära andra fördelar för monopolkapitalet. Dessa fördelar vore bl a ytterligare skattelättnader, förstärkt kapitalbildning och en korporativ inriktning på den fackliga rörelsen. Partiet gick ut i en ny, koncentrerad kampanj: en folder spreds runtom på arbetsplatserna mot det meidnerska förslaget.

Kampanjen kom dock igång för sent, vilket på ett negativt sätt påverkade möjligheterna att mobilisera våra arbetskamrater i remissarbetet. Nu deltog endast ca 18 000 LO-medlemmar – främst de fackligt förtroendevalda.

Det är för tidigt att värdera remissarbetet, men kampanjen gav partiet utomordentliga möjligheter att på ett naturligt sätt ta upp diskussionen direkt på arbetsplatserna om makten på arbetsplatsen och frågan om socialismen.

Under den strejkrörelse, som utvecklades under 1975, har också partiet ställts på prov. Denna strejkrörelse omfattade – enligt tillgänglig statistik – inte mindre än 237 strejkaktioner av längre eller kortare varaktighet. Partiet har genom att dess medlemmar spelat en framträdande roll i flera av dessa strejker, särskilt i en av städerskestrejkerne och skogsarbetarstrejken, funnits i strejkrörelsens mitt och ledning. Partiet har också strävat efter att ställa sig i spetsen för solidaritetsarbetet för de strejkande städerskorna och skogsarbetarna. Det höll fast vid den riktiga linjen att utveckla partipolitiskt obundna stödkommittéer – i direkt strid mot de opportunistiska organisationerna inom den s k vänstern, alltifrån revisionistpartiet till trotskisterna.

II. Det kommunalpolitiska arbetet

Kampen i bostadsområdena och i de kommunalpolitiska frågorna överhuvudtaget har länge varit underskattat i KFML/SKP. Det är symptomatiskt att detta kampavsnitt berördes i endast tre rader i partiets förra verksamhetsberättelse. Partiledningen har aldrig förmått att ta något grepp om dessa frågor. Därför har alla allmänna direktiv om att det kommunalpolitiska arbetet (hyres- och avfolkningsfrågorna) är det näst viktigaste för partiet efter det fackliga arbetet förklarligt nog heller inte rönt tillräckligt gensvar i partiet.

Inför valet 1973 utarbetade partiet både centralt och på flera lokala orter kommunala valprogram. Utifrån det centrala rättesnöret blev de lokala programmen huvudsakligen långa önskelistor i stället för agitatoriska program, som tog upp arbetarklassens och dess

bundsförvanters mest näraliggande kamp frågor. Dessa program har spelat en mycket liten roll i att utveckla de arbetandes kamp, även om de gav partiets kader och sympatisörer kunskap om de kommunalpolitiska frågorna. Under hösten 1973 gavs en hyresbroschyr ut: »Sänk hyrorna – för en kämpande hyresgäströrelse». Broschyren har spridits i 5 000 ex och en omarbetad upplaga i ytterligare 2 000 exemplar. Broschyren, i vilken också finns ansatser till ett hyrespolitiskt program, har spelat en viktig roll genom att den inriktat partiets kommunalpolitiska arbete på hyresfrågan. Partiledningen har dock inte gjort några undersökningar i vilken mån broschyren studerats i partiet.

Under det senaste året har arbetarklassens och folkets levnadsstandard försämrats. De rekordartade hyreshöjningarna har varit det tydligaste beviset, men också avgifts- och taxehöjningarna, nedläggningar av ungdomsgårdar, inskränkningar i daghemsutbyggnaden, sjukvårdskrisen och inskränkningarna i kollektivtrafiken, avfolkningen av hela landsändar, är bevis på detta. Orsaken till detta är att monopolkapitalet har makten över politiken i stat och kommun. Motsättningen mellan det arbetande folket och monopolkapitalet har skärpts de senaste åren på grund av att monopolkapitalet ytterligare stärkt sin profitjakt. Denna utveckling har inte skett utan motstånd från arbetarklassen och folket. Framför allt har kampen mot hyresutplundringen utvecklats.

Partiets linje är att omvandla Hyresgäströrelsen till en kämpande massorganisation. Hyresgäströrelsen uppstod som en del av arbetarrörelsen. I takt med det socialdemokratiska partiets urartning – och avsaknad av verkligt revolutionärt motstånd – förvandlades Hyresgäströrelsen till en »serviceorganisation». Hyresgäströrelsens ledning använder idag hyresgäströrelsen till att utveckla samarbetet främst med de kommunala bostadsföretagen, förhandlingsuppställningar över medlemmarnas huvuden och till att aktivt motarbeta lokal hyreskamp. Ja, de är t o m beredda att utesluta medlemmar, som driver hyresgästernas intressen. Denna utveckling har lett till att många medlemmar lämnat organisationen. Men samtidigt står det klart att det utvecklas en kampmedveten opposition mot hyresgästledningens politik. Utifrån erfarenheten att hyresgästerna behöver en kämpande organisation för att framgångsrikt kunna driva igenom sina krav gentemot monopolkapitalet och dess stat, måste SKP:s linje vara att i kampen mot hyresutplundringen samtidigt skärpa kampen mot klassarbetarna i hyresgäströrelsens ledning.

Partiets insatser har – trots en så gott som obefintlig central ledning – stärkts under kongressperioden. Partiets medlemmar deltar idag på många orter i den kommunala kampen. Det gäller främst hyreskampen, men också kampen mot avfolkningen, för fler daghem samt i en del lokala kamp frågor – som mot genomfartsleder etc. Partiets press bevakar på ett helt annat sätt än tidigare den kommunalpolitiska kampen.

En hämmande faktor har varit att den medvetna inriktningen på att arbetet främst ska utvecklas i de proletära bostadsområdena saknats. En annan hämmande faktor har varit att kommunalpolitiska frågor felaktigt begränsats till att drivas i bostadsområdena. En uppgörelse med dessa felaktiga synsätt har påbörjats under senare delen av kongressperioden, inspirerade av diskussionen om partiets utbyggnad och koncentration.

De framgångar som nåtts i den kommunalpolitiska kampen skärper kraven på att ett genomarbetat kommunistiskt kommunalpolitiskt program utarbetas. Det finns fortfarande i betydande utsträckning oklarheter i hur kampen ska utvecklas så att den riktar sig direkt mot monopolkapitalet och dess stat. Inte heller får några skenlösningar, som innebär att folket ändå får betala karusellen, accepteras. Hur olika skatter, bidrag och subventioner verkar i detta avseende måste utredas och diskuteras ut. Dessutom måste analyser av vilken roll kommunerna spelar utvecklas.

Det internationella arbetet

SKP – och tidigare KFML – har alltid insett den utomordentliga betydelsen av att stödja arbetarklassen och de förtryckta folken i alla länder. Detta stöd måste ta sig uttryck i praktisk handling, i solidaritetsarbete, i syfte att skapa bredast möjliga stöd bland det svenska folket. Huvuduppgiften under kongressperioden – åtminstone fram till sommaren 1975 – har varit att utveckla solidaritetsarbetet för Indokinas folk. Partiet har konsekvent stött DFFG och många partimedlemmar har arbetat i DFFG. De har ofta varit de främsta i hängivet och uppoffrande arbete.

DFFG har varit mycket framgångsrikt i att utveckla solidaritet med Indokinas folk – DFFG måste betraktas som den framgångsrikaste solidaritetsrörelsen inom den imperialistiska världen. Dessa framgångar är heller ingen tillfällighet. De är ett resultat av DFFG:s korrekta enhetsfronttaktik och propagandistiska massarbete – DFFG sköt helt riktigt fram de konkreta huvudparollerna »USA ut ur Vietnam» och »Bekämpa USA-imperialismen» och lyckades samla en bred, progressiv opinion bakom dessa huvudparoller. Det hade varit omöjligt att utveckla DFFG till en framgångsrik solidaritetsrörelse, om inte marxist-leninisterna hade spelat en framträdande roll i utformandet av den politiska linjen. Denna linje har också utvecklats i ständig kamp mot opportunistiskt inflytande, först mot revisionismen, men sedan också mot olika »vänster»-opportunistiska avvikelser.

Efter segern i Vietnam har DFFG:s solidaritetsarbete i praktiken stegvis utvecklats till ett vänskapsarbete.

På sommaren 1974 initierade SKP och Clarté en kampanj mot det socialimperialistiska Sovjetunionen. Detta var ingen tillfällighet, eftersom KFML alltsedan sitt bildande betraktat Sovjetunionen som en imperialistisk stat. Det bästa beviset för riktigheten i denna kampanj var den breda front ovanifrån, som motståndarna – alltifrån moderaterna till särskilt revisionisterna med kraftigt understöd av vissa »vänster»-socialdemokratiska kretsar – öppnade mot SKP och Clarté. Denna kampanj var alltså i huvudsak riktig: den stod i samklang med det svenska folkets intressen och det objektiva läget och slog mot den egna bourgeoisins strävan att använda Sovjetunionen som ett skräckexempel på »socialism». Dessutom flyttade partiet fram sina positioner bland arbetarklassen, eftersom det genom denna kampanj stod fullständigt klart att SKP ingenting hade till övers för Sovjetunionen och samtidigt drogs en skarp skiljelinje gentemot revisionistpartiet. Det begicks sekundära fel under denna kampanj, bl a var kadern inte tillräckligt förberedd. Dessvärre försökte vissa kamrater i partiledningen att utnyttja dessa sekundära fel för att förkasta hela kampanjen under hänvisning till att den »stötte bort progressiva arbetare på arbetsplatserna». I själva verket var detta ett uttryck för vacklan gentemot den moderna revisionismen. Samma motivering var bärande bakom det opportunistiska beslutet i partistyrelsen i mars 1974 att förbjuda att Sovjetunionen i partiets propaganda skulle nämnas vid sitt rätta namn, dvs som socialfascistisk stat.

Inställningen till kampen mot de båda supermakterna, till krigsfaran och förhållandet mellan kampen för den socialistiska revolutionen och kampen mot krigsfaran, är redan en vattendelare mellan verkliga och falska kommunister. Därför måste SKP hålla fast vid en korrekt princippolitik i synen på det internationella läget, framför allt bekämpa vacklan gentemot den moderna revisionismens inflytande – och därmed socialimperialismen – och samtidigt ge akt på tendenser till »vänster»-dogmatism.

Partiet har också stött och verkat i de olika vänskapsförbunden, dvs Svensk-Kinesiska Vänskapsförbundet, Svensk-Albanska Föreningen och Svensk-Koreanska Föreningen. Särskilt Svensk-Kinesiska Vänskapsförbundet har utvecklats framgångsrikt – det har nu närmare 8 000 medlemmar.

Kina och Albanien är de socialistiska länder, som mest konsekvent går i spetsen för världens folk i kampen mot imperialismen, särskilt de båda supermakterna. De är genom sin blotta existens en dödlig utmaning för det socialimperialistiska Sovjetunionen.

Den svenska rörelsen för solidaritet med det palestinska folkets kamp sträcker sig över ett brett politiskt spektrum, men är relativt outvecklad och svag. Samtidigt har Palestina och Mellanöstern alltmer kommit att inta en central plats i tredje världens kamp mot imperialismen. Palestinagrupperna har gjort ett bra arbete under flera år, men först i februari 1976 bildades en landsomfattande Palestinaorganisation. Men partiets insatser har definitivt inte varit tillfyllest.

Efter segern i Indokina har partiet inte förmått utveckla och enas kring en generallinje i det internationella arbetet. Detta har möjliggjort för olika revisionistiska krafter att rycka åt sig initiativet och ge betydande delar av den anti-imperialistiska rörelsen en felaktig inriktning. Bl a har de felaktigt lyckats ställa Chilefrågan i centrum, samtidigt som de etablerat en nederlagslinje i Chilearbetet.

Mot detta måste det kommunistiska partiet sätta ett korrekt förenande av å ena sidan stödet till tredje världens gemensamma kamp mot supermakterna och å andra sidan arbetarklassens och folkens revolutionära kamp inom tredje världens länder. I fråga om detta förenande har partiet och dess press, t ex i Chilefrågan, gjort vissa taktiska misstag genom att alltför ensidigt utgå från världsläget i allmänhet.

Under den gångna kongressperioden har också klasskampen oavbrutet skärpts i Europa – särskilt dramatisk och omvälvande har utvecklingen på den Iberiska halvön, dvs Portugal och Spanien, varit. Fascismen störtades 1974 i Portugal och det portugisiska kolonialväldet bröt samman. Det utvecklades en bred massrörelse bland det arbetande folket, särskilt industriarbetarna, lantarbetarna och fattigbönderna och den marxist-leninistiska rörelsen växte i styrka och enades. Nu är fascismen åter på offensiv i Portugal, främst till följd av den förädliska roll som de reformistiska och revisionistiska partierna har spelat i att bekämpa massrörelsen. Partiet har följt och diskuterat utvecklingen i Portugal och stött det portugisiska folkets kamp mot fascismen, för folkdemokrati och socialism. Kampen mot fascismen i Spanien har det senaste året utvecklats mycket snabbt. Massrörelsens spjutspets är FRAP, som leds av SKP:s broderparti PCE(ml), som t o m bedriver väpnad kamp mot fascistjuntan. Det att FRAP tagit upp den väpnade kampen är historiskt – det är första gången så sker i Europa efter andra världskriget. Partiet har efter förmåga försökt initiera en solidaritetsrörelse med det spanska folkets kamp mot fascismen. Denna uppfyller inte på långt när de krav, som situationen ställer. Partiet stöder konsekvent PCE(ml) och FRAP. Läget i Spanien kan mycket väl utvecklas explosivt.

Huvudintrycket av det bedrivna arbetet på det internationella området, är trots framgångarna i DFFG under kongressperiodens första period, en viss stagnation. Partistyrelsen och internationella utskottet har inte förmått staka ut en hållbar politisk linje för partiet vilken lett till osäkerhet, bl a i Chile- och Spanienarbetet. Den allvarligaste bristen är dock att partistyrelsen inte förmått leda partidiskussionerna kring frågan om fronten mot supermakterna. SKP:s brister har gett utrymme för revisionister och andra opportunister att ta över initiativet i det internationella arbetet.

Den oförvägna kampen har ersatts av räddhåga på många håll och försvaret av grundläggande principer på det internationella området har försvagats.

Sveriges Kommunistiska Parti är en del av den internationella marxist-leninistiska rörelsen – med KKP i Kina och AAP i Albanien i spetsen. Det senaste året har också kontakterna med de olika marxist-leninistiska partierna i världen, främst i Europa, steg för steg byggts ut och

förstärkts. Särskilt betydelsefullt var konferensen med de nordiska marxist-leninistiska organisationerna i januari 1975, som dessutom understödde uppgörelsen med det höger-opportunistiska inflytandet i partiet.

Nu utvecklas och stärks också förbindelserna med den internationella marxist-leninistiska rörelsen.

IV. Kampen för de demokratiska fri- och rättigheterna. För en folkets kultur

Monopolkapitalet och dess stat söker steg för steg undergräva de demokratiska fri- och rättigheterna, som en förberedelse för kommande skärpta klasstrider och för att kunna slå till mot den revolutionära och progressiva rörelsen. Partiet har uppmärksammat och bekämpat förslaget om den nya grundlagen, paragraf 32-utredningens i grund och botten reaktionära förslag och tagit aktiv ställning i IB-affären. En stor del av partiets Insatser i dessa frågor har skett inom ramen för FiB/Kulturfront, men partiet har också försökt efter bästa förmåga att ta upp frågan om försvaret av de demokratiska fri- och rättigheterna i fackföreningarna och på arbetsplatserna. Kampen för de demokratiska fri- och rättigheterna måste i första hand förankras bland arbetarklassen.

Dessvärre har det funnits tendenser att se kampen för de demokratiska fri- och rättigheterna, som en speciell uppgift för »utvalda» kamrater. Detta visade sig främst i frågan om grundlagsförslaget, som alls inte analyserades och bekämpades på ett tillräckligt omfattande sätt. Kampen för de demokratiska fri- och rättigheterna måste framför allt förankras i arbetarklassen. Men vår målsättning måste också vara att förena övriga klasser och skikt av det arbetande folket och arbetarklassen i denna kamp.

Partiets kulturarbete sker huvudsakligen genom arbetet i FiB/Kulturfront och Oktoberbokhandlarna. Partikamrater arbetar också i fria teatergrupper, främst inom Fria Proteatern, liksom i progressivt kulturella organisationer som Folkets Bio.

Som helhet betraktat måste partiets arbete på kulturens område betraktas som outvecklat. Det saknas ett kulturpolitiskt program för partiet – partiets kulturutskott har heller inte fungerat. Däremot har det förekommit organiserade diskussioner inom partiet, bl a har det ägt rum två kulturkonferenser i partiet. Partiet har stött parollen »För en folkets kultur» alltsedan FiB/Kulturfront lanserade den 1971. Nu har emellertid en livgivande och betydelsefull diskussion om en folkets kultur, frågan om den proletära kulturen och förhållandet dem emellan, startats i partiet.

V. Kvinnokampen

SKP:s första kongress tog upp kvinnofrågan, bl a från programpunkten »För kvinnans frigörelse» (i »För ett socialistiskt Sverige»). Denna programpunkt innefattade bl a följande krav:

Rätt till förvärvsarbete åt alla kvinnor!

Rätt till bra daghemplatser och fritidshem åt alla som behöver! Arbetslöshetsersättning om man inte får jobb på grund av brist på daghem.

Uppdelningen av arbetsmarknaden i en del för manliga och en del för kvinnliga yrken måste bort! Nej till exploateringen av kvinnan i prostitution, pornografi och reklam!

Det har emellertid under hela kongressperioden funnits motsättningar inom partiet i kvinnofrågan. Dessa motsättningar har varit skarpa – tidvis antagonistiska och debatten har haft en del hätska övertoner – och partiet har fortfarande inte fullt enats. Det måste ifrågasättas om

det var lämpligt överhuvudtaget – liksom i en rad andra frågor – att föra denna debatt offentligt.

Oenigheten visade sig strax efter kongressen på partiets kvinnokonferens den 8-9 juni 1974. Konferensen slog fast följande linje och följande huvudfrågor: »Rätt till förvärvsarbete för kvinnorna! Sex timmars arbetsdag med full lön till 1980 – 7 timmars arbetsdag i 1975 års avtalsrörelse! Lika lön för lika arbete!» – och vidare – »Kostnadsfri plats på bra daghem och fritidshem för alla barn!» Det betonades i resolutionen att rätten till förvärvsarbete är det grundläggande kravet i kvinnokampen och att sex timmars arbetsdag är ett gemensamt krav för kvinnor och män, dvs i första hand en fackligt-politisk fråga.

Partistyrelsen antog en resolution på sitt möte november-december 1974. En utåtriktad resolution publicerades i Gnistan 46/74, vilken slog fast huvudkraven från tidigare. Partistyrelsen uttalade också i sin resolution angående kvinnorörelsen:

»Vi välkomnar den ökade aktiviteten bland kvinnorna, som den framväxande kvinnorörelsen är ett tecken på. Grupp 8 och kvinnogrupper av liknande karaktär – och alla kvinnor som kämpar för likaberättigande och bättre förhållanden – bör få vårt stöd och i vårt arbete kommer vi så långt som möjligt att söka samordna aktioner för att uppnå bästa möjliga resultat i de viktiga frågor, som är gemensamma. Kvinnoförtrycket splittrar klasskamp en.»

De viktigaste stridsfrågorna i kvinnofrågan har varit: 1. Partiets huvudkrav, rätten till arbete för kvinnorna. 2. Frågan om en avgränsning mot feminismen och 3. Partiets roll i kvinnokampen och hur kvinnorörelsen skall organiseras.

Samtidigt har utvecklingen självt visat att huvudinriktningen måste bestå i att partiet framför allt söker delta i, utlösa och leda de arbetande kvinnorna – framför allt proletariats kvinnor – kamp direkt ute på arbetsplatserna. Just städerskestrejkerne har betytt mest för kvinnokampens utveckling de senaste åren. Kvinnokampen är i första hand en klassfråga och proletariats, som består av både kvinnor och män, kan endast uppnå befrielse gemensamt. Men det är helt nödvändigt att finna särskilda organisationsformer för kvinnokampen – oavsett om detta sker genom att partiet upprättar egna organ eller arbetar i befintliga kvinnorganisationer. Detta får praktiken utvisa.

Det är viktigt att debatten i kvinnofrågan fortsätter under den kommande kongressperioden.

VI. Ungdomsarbetet

Den föregående kongressen ställde uppgiften att organisera ungdomen. Det hette:

»Det kommunistiska partiet måste därför ställa som en av sina viktigaste omedelbara uppgifter att skapa en ungdomsorganisation, som förmår att organisera och leda ungdomen i kamp för sina intressen samt att på den vägen förena dess kamp och fostra dem till medvetna revolutionärer.»

Det kommunistiska ungdomsförbundet, Röd Ungdom, kunde bildas fem månader efter partikongressen. Men partikongressen hade inte slagit fast en korrekt politisk grundlinje för ungdomsförbundet. Partikongressens ställningstagande hade föregåtts av en diskussion om ungdomsförbundets linje, där en högeropportunistisk linje utvecklats – »Progressiv Ungdom»-linjen, som i själva verket var en moderniserad variant på Demokratisk Ungdom. »Progressiv Ungdom»-linjen förespråkade bl a att ungdomsförbundet skulle vara en socialistisk enhetsfront – i stället för ett marxist-leninistiskt ungdomsförbund. I stället för att ungdomsförbundet skulle ha ett äkta marxist-leninistiskt program – ett »allmänsocialistiskt» program; i stället för att ungdomsförbundet skulle inrikta sig på att i första hand organisera den arbetande ungdomen till kamp för sina intressen, främst på arbetsplatserna – en ensidig satsning på musikrörelsen och fritidsproblem. Ungdomsförbundet skulle heller inte öppet stödja det kommunistiska partiet och inte betraktas som ett ungdomsförbund till partiet.

Denna avvikelse – liksom partiets begränsade kaderinsatser – hämmade allvarligt Röd Ungdoms utveckling under dess första verksamhetsår. Nu har emellertid Röd Ungdom satt igång en stor rörelse mot högeravvikelserna, främst »Progressiv Ungdom»-linjen, i sin historia och verksamhet. Förhållandet till partiet kommer att regleras på förbundets tredje kongress.

Röd Ungdom har utvecklats glädjande, bl a har tidningen Rödluvan en upplaga på 8 000 exemplar. De politiska diskussioner, som har förts inom Röd Ungdom, har utvecklat förbundet och lagt grund för kommande framgångar. Röd Ungdoms huvudlinje är marxist-leninistisk och dess kamp mot högeropportunisten har understött kampen mot högeravvikelserna inom det kommunistiska partiet självt. Detta är en ärorik tradition för det kommunistiska ungdomsförbundet i Sverige. Men Röd Ungdom har fortfarande brister; det måste utvecklas till en marxist-leninistisk kamporganisation för den arbetande ungdomen och dess medlemsantal måste utvecklas till partiets nivå. Grunden har lagts för denna utveckling.

VII. Första maj-arbetet

Partiet har fortsatt att utveckla linjen i 1 maj-demonstrationerna på grundval av plattformen »Kamp mot monopolkapitalet! Kamp mot klassarbetspolitiken! Kamp mot imperialismen!»

Inför 1974 ställde Enhet-Solidaritet två uppgifter i förgrunden: Dels att utveckla solidariteten med de förtryckta folken, främst de indokinesiska folken, och dels »Försvara de demokratiska fri- och rättigheterna!

Inför 1 maj 1974 förekom allvarliga fel. I partistyrelsens direktiv inför 1 maj, så hade parollen »Stöd tredje världens kamp mot imperialismen!» ersatt parollen »Front mot supermakterna!» i första hand för att skapa en »öppning» mot VPK. Detta var en principlös linje, samtidigt som införandet av »För ett socialistiskt Sverige!» likaledes i första hand tillkom för att »underlätta» enheten med revisionistpartiet. Detta var en ren fortsättning på »Enad Vänster»-linjen.

Inför 1975 förelåg en delvis ny politisk situation; den inre klasskampen utvecklades språngartat och flera betydelsefulla strejker, särskilt städerskestrejkerne och skogsarbetarstrejken, illustrerade denna utveckling. Det var därför helt naturligt att nya initiativ, som utgick från enheten underifrån bland de kämpande arbetarna bl a i Gävle och Hofors, togs. Partiet och Enhet-Solidaritet-demonstrationerna tog också fasta på den appell, som skogsarbetarnas strejkkommitté ställde inför 1 maj om enhetliga manifestationer till förmån för skogsarbetarnas sak under parollen »En dagslön till skogsarbetarna». Dessutom verkade Enhet-Solidaritet-kommittéerna på en rad orter för enhetliga manifestationer för att fira segern för Kambodjas och Vietnams folk.

Utvecklingen har således framtvingat att 1 maj på allvar skall bli arbetarklassens kamp- och högtidsdag. Den nuvarande linjen i 1 maj-demonstrationerna anknyter direkt och omedelbart till massrörelsen, ingår som ett led i att bygga den proletära enhetsfronten och frigör de klassmedvetna arbetarnas och de progressiva initiativförmåga. Dessutom utformar partiet och dess kader linjen tillsammans med de kämpande arbetarna. Denna linje innebär dessutom ett radikalt brott med den högeropportunistiska sjukan att betrakta en enhetsdemonstration som enhetsdemonstration först om revisionistpartiet anslutit sig.

Praktiken har också bevisat att den nya linjen 1 maj har varit framgångsrik överallt där den tillämpats djärvt.

VIII. Partipressen

Gnistan

Gnistans innehåll har under kongressperioden genomgått en mycket positiv utveckling. Tidningens omfång har successivt ökat från 8 till 16/20 sidor i veckan. Innehållet har blivit slagkraftigare och mer allsidigt. Särskilt det fackliga materialet, som tidigare varit mycket ojämnt har förbättrats som en återspeglning av att partiets förankring på arbetsplatserna har förstärkts.

Skyddsombudskampanjen, paragraf 32-frågan, skogsarbetarstrejken och städerskestrejken är exempel på områden där Gnistan varit helt ensam i sitt slag. Den diskussion, som fördes under 1974, om tidningens breddning har stor betydelse för att vidga ämnesvalet och göra tidningen mer lättillgänglig för nya läsare. Den breddningen är ännu inte något helt och avslutat.

Den första partikonferens som hållits om Gnistan, genomfördes den 15-16 november 1975. Med överväldigande majoritet slog konferensen fast att huvudproblemet, när det gäller innehållet, nu är att stärka tidningen i rollen som agitator i klasskampen; att i högre grad göra tidningen till en tidning v arbetare för arbetare; att partiets enheter ska använda sig av tidningen som politiskt redskap och att tidningen ska eftersträva att verka som kommunistiskt språkrör i varje fråga och inte bara återspegla eller kommentera klasskampen.

Dessvärre har inte tidningens upplaga utvecklats lika positivt. I februari 1976 låg den totala upplagan endast ett tusen exemplar över nivån i september 1972. Antalet prenumeranter har dock stigit från 2 800 till drygt 5 000 under samma tid.

Partikonferensen om Gnistan slog fast att problemen med upplagan bottnar i samma revisionistiska inflytande i partiet, som har gjort sig gällande i andra frågor. Detta inflytande i partiet har lett till bristande insikt om propagandans betydelse, oklarhet om partiets ledande roll, oklarhet om Gnistans uppgifter som agitator samt i »teorier» om att tidningsarbetet står i motsättning till masskampen.

I samma stund som de politiska motsättningarna i partiet ställdes klart och även Gnistan drogs in i den inre partidiskussionen, har tecken till en vändning kunnat förmärkas. Under 1975 har ideologiska studier om propagandans betydelse inletts i många avdelningar. I december 1975-januari 1976 genomfördes för första gången på länge en prenumerantkampanj med mer än 100-procentig planuppfyllnad.

En förutsättning för att nu kunna utveckla tidningsarbetet är att en långsiktig pressplan antas och att tidningsarbetet på allvar leds av partistyrelsen. Under hela kongressperioden har partistyrelsen saknat ett fast grepp om tidningens utveckling, har t ex underlåtit att företa undersökningar och diskussioner om betydelsen och förutsättningarna för en dagstidning.

Förberedelserna för en kommunistisk dagstidning startar på allvar under året 1976.

Marxistiskt Forum

Partistyrelsen beslöt i november 1973 om partiets teoretiska organ att

- a. MF måste gripa in i debatten i de teoretiska och kulturella frågorna, ge marxist-leninistisk vägledning och vinna initiativ åt partiet.
- b. MF måste på allvar ta upp brännande frågor för vår rörelse, t ex klassanalysen, huvudmotsättningen och socialimperialismen.
- c. Det är helt nödvändigt att MF bryter väg teoretiskt för att partiet ska kunna avancera och vinna ideologisk hegemoni inom vänstern.

- d. MF måste också öppna sina spalter för en levande debatt i vilken både partikamrater och folk utanför partiet kan delta.
- e. MF måste bättre och allsidigare och mer systematiskt än hittills kritisera revisionismen, »vänster»-opportunisten och reformismen.

MF har under kongressperioden innehållit många värdefulla artiklar om aktuella klasskampsfrågor.

Men dessa har alltför ofta haft karaktären av utvidgade Gnistan-artiklar. Marxistiskt Forums inriktning måste här vara en annan än Gnistan, som är agitatorn, dvs ge snabb konkret vägledning i dagskampen. Marxistiskt Forums redaktion har visat en underskattning av behovet att bland de ledande och mest medvetna i arbetarklassens och folkens kamp propagera de högre uppgifter dagskampen ställer: att stärka proletariatets revolutionära parti, att krossa monopolkapitalet och skapa ett socialistiskt Sverige.

Dessvärre fyller inte Marxistiskt Forum idag rollen av ledande teoretisk tidskrift utan har de senaste åren hamnat i kölvattnet på rörelsen och inte ens frammanat något större intresse hos våra motståndare. En förklaring till detta är att MF varit i otakt med partiets ideologisk-politiska utveckling. I kampanjen mot socialimperialismen 1974 släpade MF exempelvis helt efter.

När det gäller kampen mot revisionismen har denna allvarligt underskattats av Marxistiskt Forum och felaktiga uppfattningar, som fördes ut under 1973 står ännu oemotsagda, trots att partiet redan i flera viktiga dokument som de nordiska marxist-leninisternas dokument och SKP inför 1975 har genomfört en viss välbehövlig kurskorrigering. Självfallet måste för Marxistiskt Forum gälla samma syn på revisionismen som en enhällig partikonferens och partistyrelse fastställt om Gnistan:

»Mot revisionisterna och reformisterna måste vi bättre utveckla vad socialism är, det vill säga proletariatets diktatur, och utveckla hur vi menar att den svenska arbetarklassen ska nå dit. I detta sammanhang är det helt nödvändigt att avslöja den fascistiska diktaturen, som döljer sig bakom Sovjetunionens socialistiska fasad. Kampen mot revisionismen bör föras lika resolut som kampen mot reformismen. Medan den senare är den kvantitativt större faran, dvs håller fler arbetare fången i sitt grepp, så är den förra särskilt avancerad genom att den antagit 'marxistisk' skepnad och framställer sig som ett alternativ för dem som är missnöjda med reformismen.»

Resolutionen fastställer att en kamp mot revisionismen »konsekvent och utan eftergifter» ingalunda innebär att tidningen kommer att fjärras från de arbetare, som är influerade av den, eftersom vi samtidigt är de enda konsekventa förespråkarna för enhet inom klassen i den dagliga kampen mot monopolkapitalet.

Det är en viktig uppgift för den kommande partistyrelsen att noggrant värdera Marxistiskt Forum, göra en självkritisk granskning och ge mer detaljerad vägledning för tidskriften. T ex är det helt otillräckligt att bara slå fast att tidskriften ska »öppna sina spalter för en levande debatt». Skulle MF öppnas för alla debatter vore det ett liberalt och inte ett marxist-leninistiskt organ.

Debatten ska förekomma i MF även i frågor där partiet inte har en enhetlig ståndpunkt. Men samtidigt måste en sådan debatt stå under partistyrelsens kontroll och ledning.

Om marxist-leninistiska ståndpunkter ifrågasätts i insändare och bidrag till Marxistiskt Forum, så är det en bjudande plikt för redaktionen att förklara och försvara en marxist-leninistisk uppfattning och inte att öppna en förutsättningslös diskussion. Under inga omständigheter ska redaktionen själv starta »debatt» om marxist-leninistiska grunduppfattningar som att Stalin var en stor revolutionär under förevändning att mycket fortfarande återstår att utreda om Stalintidens Sovjetunionen.

Tvärtemot de idéer om »oberoende» som funnits företrädda inom redaktionen måste Marxistiskt Forum sätta en ära i att försvara marxismen-leninismen och dess klassiker liksom partiets politik.

Kipinä

Kipinä – Gnistans finskspråkiga version – har utkommit högst oregelbundet under kongressperioden. Detta är mycket allvarligt, eftersom partiets arbete bland de finska invandrarna inte kan utvecklas om inte partiet sprider sin propaganda bland dem. I praktiken betyder detta att partiet bortser från arbetet att ena de svenska och utländska arbetarna, som utgör en stor del av särskilt tillverkningsarbetarna. Detta är en höger-opportunistisk underlåtenhetssynd. Framför allt är partistyrelsen ansvarig för detta tillstånd. Under den kommande kongressperioden måste partiet på allvar ta sig an invandrarfrågorna.

IX. Partiets organisation

Under kongressperioden har antalet medlemmar ökat med 85,3 procent medan antalet avdelningar har stigit från 64 januari 1973 till 103 januari 1976. Partiet hade ca 100 fungerande lokalorganisationer, dvs avdelningar och arbetsgrupper, i samband med valet 1973. Medlems-tillströmningen var stark fram till oktober 1974, men i själva verket utgjordes huvuddelen av dessa av medlemmar, som hade arbetat aktivt som sympatisörer för partiet före kongressen 1973. Partiet korrigerade nämligen sin tidigare felaktiga, sekteristiska medlemspolitik, som satte formella kriterier lika högt som de politiska, dvs en blivande medlem skulle ha gått igenom både grundcirkel och medlemscirkel innan han kunde inväljas. Denna medlemspolitik betydde att många sympatisörer kunde ha arbetat för partiet ett, ja t o m två, år innan de invaldes. Medlemstillströmningen stagnerar mellan oktober 1974 och oktober 1975. Nu sker emellertid en brant vändning i medlemsutvecklingen igen; november-december 1975 invaldes lika många medlemmar som under hela det föregående året.

Klassammansättningen har förbättrats något: Andelen LO-anslutna partimedlemmar uppgår till 40 procent.

Diskussionerna i organisationsfrågorna har utvecklats under kongressperioden och en del organisatoriska förbättringar har genomförts. Framför allt har diskussionerna om partiets planmässiga utbyggnad och koncentration och organisationsfrågan utvecklat partiet, eftersom det också omsatts i praktisk handling.

För det första har partiet i grund och botten överlåtit utbyggnaden av partiet till slumpen. Men under mer än ett års tid har det förts organiserade diskussioner i partiet i denna fråga och kampen mellan de båda linjerna har tidvis varit mycket skarp tills dess att partistyrelsen enhälligt antog en plan för partiets utbyggnad och koncentrationen till storindustrin (dock med ett förord av kompromisskaraktär). Det är egentligen en självklarhet att det kommunistiska partiet måste koncentrera sina krafter till industriarbetarna. Dessa är proletariatets kärna på grund av sitt antal och koncentration, ställning i produktionen och disciplin.

Därför måste partiet koncentrera sina krafter och insatser till de viktigaste industriområdena, de viktigaste industristäderna, de största arbetsplatserna inom tillverkningsindustrin och det viktigaste fackförbundet, Metall, för att planmässigt flytta fram sina positioner. Detta betyder inte att det kommunistiska partiet undervärderar arbetet inom andra skikt av proletariatet, t ex tjänstemannaskikten, eftersträvar att ena hela det arbetande folket. Det är även en kamp-uppgift att redan idag stödja små- och mellanböndernas och fiskarnas kamp.

Dessa diskussioner har mobiliserat och entusiasmerat partiets kader, särskilt frågan om arbetsbyte, byte av bostadsort och frågan om den enskilde medlemmens roll i förhållande till partiet som kollektiv. Dessa diskussioner har också omsatts i praktisk handling; partiets kader på sär-

skilt de stora arbetsplatserna har förstärkts liksom att det gett utslag i ökat inflytande. Den planmässiga utbyggnaden av partiet kommer att ha stor betydelse för partiets framtida utveckling.

En mycket viktig diskussion i organisationsfrågan startade sommaren-hösten 1974. Partiets otympliga organisation, dvs trippelorganisationen med obligatoriska bostadsföreningar, angreps. Denna diskussion i organisationsfrågan har ytterst gällt frågan om att lita till den kommunistiska politiken och till förbindelserna med de arbetande massorna. Det kommunistiska partiet måste nämligen ha en enkel och specialiserad organisation, som tjänar ändamålet att förankra partiet bland arbetarklassen och övriga skikt bland det arbetande folket. Det stora flertalet stora och mellanstora avdelningar, särskilt de utanför Stockholmsdistriktet, har redan avskaffat de obligatoriska bostadsföreningarna. Detta är en process, som kommer att fortsätta, ty praktiken har redan visat att omorganisationen har varit riktig. Omorganiseringen har nämligen underlättat koncentrationen till arbetsplatserna, förenklat det inre partiarbetet och därmed angripit den inre byråkratin. I Stockholmsdistriktet har det däremot varit svårare att omsätta denna politik i praktisk handling. Detta beror på de säregna förhållandena i Stockholm, dvs arbetsplatstillhörighet sammanfaller ofta inte med bostadsort. Därför måste utvecklingen gå dithän att stora avdelningar delas upp i mindre avdelningar och att medlemsgrupperna delegeras rätten att välja in medlemmar.

IV. Valet 1973 och linjen gentemot revisionistpartiet

SKP har fört omfattande diskussioner om erfarenheterna från valet 1973 och den linje partiet då tillämpade gentemot VPK. SKP gick tillbaka med 2 352 röster i riksdagsvalet 1973 jämfört med valet 1970. Samtidigt bör noteras att andelen arbetarröster för SKP var klart högre 1973 än 1970. Likafullt var valresultatet ett bakslag, särskilt som partiet stärkts i många avseenden jämfört med 1970. Medlemsantalet hade ökat 4-5 gånger. Avdelningar hade byggts upp på 50 orter. På ytterligare 50 orter hade arbetsgrupper startats. Sedan 1970 hade partiet utvecklat en konkret linje i många frågor. Efter uppgörelsen med »vänster»-opportunisten i KFML(r):s skepnad och genom den i huvudsak framgångsrika korrigeringsrörelsen, hade partiet utvecklat en riktig facklig linje: »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund!» Partiet hade deltagit i massrörelsen i ständigt växande omfattning för att efter förmåga utlösa och leda kampen. SKP:s valpropaganda, alltifrån valprogram, kommunalt handlingsprogram till två miljoner central och lika många lokal flygblad, var omfattande.

Valresultatet var ett tecken på att något förhindrade SKP att gå framåt så som vore möjligt. Faktum är att efter valrörelsen 1973 har partiet varit inne i en period med svag nyrekrytering, brister i disciplin och kampmoral, vacklan inför attacker bl a i de anti-imperialistiska frågorna och t o m en del utträden högerut. Partiet har kommit i en defensiv ställning mot VPK och förmått vinna över ytterst få av VPK:s medlemmar.

Orsaken till dessa problem är att SKP gjort högeravvikelser från den marxist-leninistiska huvudlinjen, avvikelser av modernt revisionistisk karaktär. Först och främst har avvikelsen visat sig i kursändringen mot VPK. KFML:s tidigare i huvudsak korrekta linje ersattes med ståndpunkten att VPK är ett progressivt parti, en del av vänstern, och en möjlig bundsförvant i kampen för den, socialistiska revolutionen.

Redan KFML:s inbjudan till »Enad Vänsterkampanjen den 6/12 1972 hade en felaktig inriktning:

»Men en progressiv rörelse har under de senaste åren vuxit sig starkare. I en rad viktiga frågor / . . / har det inom arbetarklassen och folket formerats en begynnande massrörelse. De enda politiska partier som för fram de krav som ställts är KFML och VPK. Det finns därför inte bara inom KFML och VPK utan också bland vänstersocialdemokrater och framför allt partilösa en stark önskan om

att den politiska vänstern uppträder enigt i 1973 års val. Sympatisörer till KFML och VPK fruktar också att ett splittrat uppträdande i valet 1973 kan leda till att de borgerliga partierna och socialdemokraterna blir ensamma i riksdagen.»

Denna inbjudan innehöll inte något förslag till politisk plattform, utan utgick helt från en förment samstämmighet mellan KFML/SKP och VPK. Att sympatisörer till KFML och VPK fruktar »att ett splittrat uppträdande i valet 1973 kan leda till att de borgerliga partierna och socialdemokraterna blir ensamma i riksdagen», var inte bara en felbedömning av opinionsläget, utan framför allt ett opportunistiskt argument som på ett tidigt stadium slog undan benen för partiets självständiga valdeltagande på alla nivåer.

SKP:s linje fördes till sina konsekvenser i den argumentation som präglade »Enad Vänster»-kampanjen för teknisk valsamverkan:

»Det inbördes käbblet inom vänstern har länge fått dölja de gemensamma ståndpunkterna, den gemensamma fienden och det gemensamma slutmålet. / . . / Som det nu ser ut så är risken stor för att det blir en borgerlig regering efter valet. VPK ligger farligt nära gränsen att åka ur riksdagen. VPK och SKP har båda deklarerat att de kommer att ställa upp var för sig och bråkar just nu om vilken organisation som först ställde den ena eller andra parollen! » (För en enad vänster i årets val).

Gnistans summering efter valet visar hur djupt den linjen slagit igenom i SKP:

»SKP har i kampen för en Enad Vänster betonat att regeringsfrågan och VPK:s riksdagsrepresentation inte är oviktiga frågor. Trots att VPK står för fortsatt splittring och vägrat enhet, har många progressiva som stöder SKP:s politik röstat på VPK, som därmed dragit nytta av Enad Vänster-kampanjen.»

SKP:s linje mot VPK i valet var i grunden felaktig. Linjen stärkte massornas illusioner om att det borgerliga arbetarpartiet VPK är ett »kommunistiskt parti», genom att föra fram den påstådda »vänstergemenskapen». Partiets linje stärkte också illusionerna om att den socialdemokratiska regeringen är ett »mindre ont» än fp, cp, m-regering. Uppgiften borde ha varit att visa att SAP är monopolkapitalets främsta sociala stöd, och att arbetarklassen inte har intresse av att ta ställning i riksdagspartiernas kamp om regeringstaburetterna. Teorin om det »mindre onda» är ett vapen för att få arbetarklassen att acceptera (s)-regeringens reaktionära politik. Om »Enad Vänster»-samarbetet i valet kommit till stånd, hade SKP underkastats VPK. Nu verkade ett antal faktorer mot valsamarbete. VPK bedömde sig klara 4-procentsspärren och såg heller inga taktiska fördelar i ett samarbete med KFML/SKP. Den rörelse som skapades för »Enad Vänster» ändrade inte VPK:s bedömning.

Följden blev att SKP gick ut i en egen valkampanj. Men partiet hade redan bundit ris åt sin egen rygg. Försonligheten mot revisionismen levde vidare i SKP:s valpropaganda.

SKP tog upp flera viktiga kampfrågor i valet: arbetslösheten och utslagningen, makten på arbetsplatserna, rationaliseringsavtalet osv samt propagerade för ett socialistiskt Sverige. Men pga högeravvikelsen kunde de progressiva inte se skiljelinjen mot revisionismen och partiet mobiliserade inte till offensiv, vilket inte är underligt med tanke på hur partiledningen lade upp argumenteringen:

»I grund och botten är det alltså en fråga det gäller: Kommer SKP:s valdeltagande att medföra att VPK hamnar under 4 %-spärren? Vårt svar är följande: 1. Det finns ingenting som tyder på att VPK hamnar under 4 %-gränsen. . . 2. Vi har gjort allt som står i vår makt för att hindra att vänstern ska uppträda splittrat i valet och det vet folk. . . 3. Eftersom VPK kommer att klara sina 4 % finns det heller ingen påtaglig risk för en borgerlig regering.»

Den försonliga linjen mot den moderna revisionismen sammanfattades tydligt i resolutionen på SKP:s första kongress »Ena alla kommunister i ett starkt kommunistiskt parti». Resolutionen framställer VPK som ett progressivt, ja t o m ett kommunistiskt parti:

»Vänstern är splittrad och har varit splittrad i åtskilliga år. Vi måste sträva efter att ena den. . . Kan SKP och VPK på ett riktigt sätt diskutera ut motsättningarna finns det möjlighet till en enhet på högre nivå – möjlighet till att de svenska kommunisterna enas i ett parti.»

Enligt resolutionen innebar kommunisternas brytning med det borgerliga arbetarpartiet VPK 1967, att två »vänsterkrafter» gick isär. Resolutionen påskiner att SKP/VPK-ledningen lämnade marxismen-leninismen först 1967. Inget sägs om att revisionismen gradvis kunnat genomsyra SKP/VPK under lång tid innan 1967. Motsättningen mellan SKP och VPK framställs som en motsättning »inom familjen». Följaktligen ställs en återförening i sikte, bara en del frågor »diskuterats ut». Resolutionen innehåller till intet förpliktande fraser om att »enandet omöjlig kan ta formen av villkorlös enhet med VPK.»

Men indirekt framställs därmed en enhet med VPK på godtagbara villkor som tänkbar. »Två aktuella frågor» att diskutera med VPK togs upp. Den ena var SKP:s uppfattning att kommunistiska fackklubbar inte ska bildas eftersom det underlättar för fackbyråkraterna att partisplittra facket. Naturligtvis bör vi kritisera VPK:s partisplittring av facket. Men att starta en diskussion med VPK om lämpligheten av kommunistiska fackklubbar, visar bara att motsättningarna uppfattades som taktiska, »inom familjen».

Den andra frågan var »hur socialismen ska se ut». Resolutionen visade här prov på försonlighet mot den sovjetiska socialimperialismen. Jugoslavien som idag, och 1973, är kapitalistiskt, men samtidigt hotas av supermakten Sovjet, framställdes som det värsta exemplet på revisionism. Resolutionen måste tolkas som att Sovjet ännu inte är fullt kapitalistiskt:

»Vi ser mycket allvarligt på hur kapitalismen har återupprättats i Jugoslavien, hur den håller på att återinföras i Polen och hur byråkratin tagit makten i Sovjetunionen och gjort profiten till ledstjärna för produktionen samtidigt som den progressiva opinionen tystas.»

VPK:s öppna stöd åt byråkratkapitalismen i Sovjet förskönades:

»Vi finner det märkligt att VPK tiger om dessa företeelser.»

Vidare sägs inget i resolutionen om revisionismens principiella fientlighet mot den socialistiska revolutionen och inget om dess förespråkare av den borgerliga staten och dess motstånd mot det arbetande folkets beväpning.

Resolutionen »Ena alla kommunister i ett starkt kommunistiskt parti» var ett extremt uttryck för revisionismens inflytande i SKP. Objektivt sett var den ett angrepp mot SKP som självständigt kommunistiskt parti.

SKP tillämpade denna »Enad Vänster»-linje fram till 1 maj 1975 och den har präglat partiets arbete fram till andra kongressen. Linjen har uttryckts i formeln »Ena vänstern – Ena arbetarklassen – Ena folket». Typiskt nog hette det i SKP inför 1974:

»Ska då inte SKP redan nu vara aktivt för att få till stånd en enad vänster och delta i de aktioner som eventuellt blir om VPK:s partistyrelse nu menar allvar med sitt förslag om enad vänster? Jo självfallet. . .idag bör vi utveckla Enad Vänster-arbetet genom att partiet börjar med lokalt och konkret samarbete med VPK och andra vänsterkrafter.. .starta diskussioner om den politiska plattformen.»

Denna linje har fört SKP till anpassning gentemot VPK. SKP har kommit i defensiv position, passiviserats och inte förmått att ena alla kommunister kring partiet.

Försonlighetslinjen mot VPK växte fram i flera steg. Tidigt, redan innan valet 1970, märktes en grov underskattning av revisionismens styrka. KFML hyste illusioner om att VPK stod inför ett snabbt sönderfall. Samtidigt trappades den ideologiska kampen mot VPK:s revisionism ned. Denna felaktiga tendens förstärktes under 1971. Första ansatsen till en ny linje märktes i kritiken mot parollen om »femlingspartierna». KFML förde fram den parollen i valet 1970. Taktiska brister fanns i förbundets valpolitik. Ibland ersatte schabloner en grundlig argumentation, när VPK:s och SAP:s borgerliga politik togs upp. Parollen om »femlingspartierna» kunde också uppfattas som att riksdagspartierna, enligt KFML, var »tvillingar», dvs »lika som bär». Detta stämde inte med folks erfarenheter och KFML fick problem med att förklara politiken. KFML:s grunduppfattning var helt korrekt. Samtliga riksdagspartier företräder monopolkapitalets intressen och står på klassfiendens sida. Men de har olika traditioner, olika väljarunderlag, olika taktik och företräder också olika grupperingar inom monopolbourgeoisin. Om vi talar med terminologin från 1970 bör de, snarare än vid tvillingar, liknas vid syskon, tillhörande samma familj, men med olika utseende och med många inbördes motsättningar. Idag använder SKP inte parollen om »femlingspartierna» utan visar, med Lenins ord, att SAP och VPK är borgerliga arbetarpartier.

Men i kritiken mot parollen 1970 doldes från början en strömning som inte ville korrigera tendenserna till odialektisk analys, utan föra fram en ny strategisk linje mot VPK. Denna formulerades första gången 1972 i samband med VPK:s kongress och nya program.

I VPK:s nya program finns en del formella bekännelser till marxismen-leninismen. Bl a har Lenins namn skrivits in. Likafullt är programmets linje entydigt revisionistisk. Programmet var en demagogisk manöver från revisionistledarna, för att ta loven av varje ansats till progressiv opposition inom partiet. Några anti-revisionistiska röster hade nämligen höjts i VPK:s partidebatt 1969-72. Framför allt var programmet ämnat att bli VPK-ledarnas vapen i kampen mot KFML om hegemonin i det progressiva uppsvinget bland ungdomen.

Inom KFML formulerades nu en fullständig felbedömning av VPK:s utveckling. Huvudtendensen i VPK påstods vara »vänsterkrafternas» frammarsch. VPK:s nya program sågs som ett, i alla fall <delvis, principiellt uppbrott från revisionismen i riktning mot marxismen-leninismen.

Likaså hävdades att VPK:s dagspolitik börjat anta en progressiv karaktär. Med dessa resonemang var grunden lagd för den linje som bröt igenom i »Enad Vänster»-kampanjen. Den högeravvikande linje som tog ledningen i KFML/SKP, var direkt ett stöd till VPK-ledarnas offensiv för att dupera de progressiva med det »nya radikala ansiktet». VPK hade inlett en viss frammarsch 1972, med förstärkt nyrekrytering, återupprättande av ungdoms- och studentorganisationer, viss upplageökning för pressen och av röstetalet i 1973 års val.

Försonlighetslinjens framväxt inom KFML/SKP var i själva verket en avspegling av revisionismens framstötter i klasskampen i samhället.

Högeravvikelsen i SKP korrigerades inte snabbt. Den utvecklades i stället till en fullbordad revisionistisk teori, enligt vilken:

- VPK är i huvudsak progressivt
- VPK är mot kapitalism och för socialism
- VPK företräder det arbetande folkets krav i klasskampen
- VPK är mot imperialism och den ena supermakten

Denna teori strider fullständigt mot fakta. Den strider mot marxismen-leninismen och den internationella kommunistiska rörelsens allmänna linje.

VPK är ett borgerligt arbetarparti. Det är en principiell motståndare till den socialistiska revolutionen och den proletära diktaturen. Revisionistpartiet eftersträvar statskapitalism av någon modell liknande den sovjetiska. VPK sprider parlamentariska illusioner och propagerar för den borgerliga staten som arbetarklassens »alternativ».

I flera västeuropeiska länder orienterar sig stora delar av bourgeoisin mot revisionismen. Denna är en räddningsplanka för den borgerliga diktaturen, när andra borgerliga partier avslöjats och försatts i kris. De chilenska, franska, italienska och finska revisionistpartierna är slående exempel på revisionismens bankrutt.

Ofta bekämpar VPK öppet massornas krav. Men partiet kan och måste också stödja en del bra paroller och göra en del bra saker. Erfarenheterna visar hur VPK ibland tvingas gå in i massrörelsen, uttala sitt »stöd», försöka erövra ledningen och på så sätt föra kampen på avvägar. VPK:s olika taktiska mått och steg syftar hela tiden till att vinna massornas stöd för den revisionistiska generallinjen.

VPK-ledningen saboterade stödarbetet för skogsarbetarstrejken. I Stockholm underlät ledande VPK-are att stödja hyresgästernas kamp mot 25-50-25-regeln vid saneringen av Stockholms innerstad. I stället stödde de hög-socialdemokraternas linje. VPK-ledarna stöder också SAP:s ståndpunkt i grundlagsfrågan, dvs de demokratiska fri- och rättigheterna ska kunna avskaffas med enkel majoritet i riksdagen. På senaste partikongressen gick VPK så långt i öppen försonlighet mot hög-socialdemokratin, att parollen »Gör facket till en kamporganisation» ströks. I riksdagen har VPK vägrat att stödja bl a AMU-elevernans krav och soldatrörelsens krav på 1 000 kr i utryckningsbidrag.

VPK fungerar dessutom som agentur åt den ena supermakten, det socialimperialistiska Sovjetunionen. VPK hyllar Sovjet som »socialistiskt» och »progressivt», stöder den förrädiska avspänningspropagandan och arbetar i praktiken för att Sverige ska stå försvarslöst inför ett sovjetiskt angrepp.

VPK behärskas och formas av det revisionistiska toppskiktet av arbetararistokrater, karriärpolitiker och byråkrater som tillhör folkets fiender. Revisionistpartiet företräder en särskilt förrädisk form av borgerligt inflytande. Utan skoningslös kamp mot revisionismen och dess organisatoriska uttryck, kan kampen mot monopolkapitalet och imperialismen inte nå framgång.

Det stora flertalet av VPK:s medlemmar är ärliga och kan på sikt vinnas för revolutionen. SKP:s politik mot VPK syftar till att isolera revisionistledarna och revisionistpartiet och att undandra den stora massan av VPK:s medlemmar och sympatisörer från revisionismens inflytande.

SKP strävar hela tiden efter att bygga den proletära enhetsfronten, dvs ena de kämpande arbetarna på klasskampens grund. I den proletära enhetsfront som byggs underifrån strävar SKP efter att ena arbetarna oavsett partitillhörighet. Enhetsfront ovanifrån ska också användas. Men SKP:s enhetsfrontstaktik får inte göras avhängig av hur många organisationer som deltar.

Den linje, som nu allt mer tillämpas i partiet i 1 majdemonstrationerna, är just en levande tillämpning av denna grundlinje. I stället för att på det sedvanliga sättet partiet inbjuder olika organisationer till enhet 1 maj, så tar nu partimedlemmar initiativ tillsammans med partilösa för att bygga upp enheten kring riktiga krav underifrån. Olika 1 majkommittéer bildas på arbetsplatser, bostadsområden, regementen, AMU-centra och skolor. På ett helt annat sätt än tidigare frigörs de radikala arbetarna och de progressivas egen initiativförmåga och de deltar tillsammans med partikadern i själva utformandet av linjen. Enheten med olika organisationer följer som en senare fråga. På alla orter där denna linje djärvt tillämpats, så ger den också

mycket riktigt resultat. Den kontrasterar bjärt med den linje som kom i ropet 1972, dvs att i en central inbjudan föreslå VPK och andra organisationer enhet och sedan låta den fortplanta sig till lokal nivå.

SKP tar således tillvara varje tillfälle för att enas i kampen med medlemmar i VPK liksom med medlemmar i andra borgerliga partier. SKP avstår heller inte från att söka enhet med lokala VPK-organisationer på riktig grund, för att skapa största möjliga slagkraft i aktionerna och för att avslöja VPK-ledningens politik.

Gentemot VPK-ledningen måste taktiken ha en annan inriktning. Syftet är att avslöja och isolera den. Under inga förhållande kan SKP föreslå VPK enhet på grundval av partiets hela plattform, som under »Enad Vänster»-kampanjen, eller med hänvisning till en förment »vänstergemenskap» eller till att VPK är ett »kommunistiskt parti».

Därest enhetsförslag till VPK i konkreta frågor, liksom till andra partier och organisationer, stärker massrörelsen och bidrar till att avslöja revisionismen, så kommer SKP att föra fram dem. Särskilt gäller detta om massrörelsen själv bär fram enhetsförslag. Ett exempel är den appell om enhetliga första maj-manifestationer i någon form, som utsändes av skogsarbetarnas strejkkommitté. SKP stödde förslaget eftersom vi önskade bredast möjliga enhet på riktig grund. Denna linje bidrog också till att avslöja de båda borgerliga arbetarpartiernas ståndpunkt.

VPK har delat sig i två mot varandra kämpande revisionistfalanger. Men dessa motsättningar skiljer inte ut de urbotade revisionisterna från resten av medlemmarna. Kampen mellan dem har successivt tillspetsats och delar av den lokala partiapparaten förlamades t o m temporärt. Denna kamp för öppen ridå diskrediterade allvarligt partiet. Det finns ingen anledning för SKP att framställa Hermansson-Werner-falangen som ett »bättre» alternativ än falangen kring Norrskensflamman. Det betyder inte att partiet avstår från att utnyttja de taktiskt betingade motsättningar som finns de båda falangerna emellan för att ytterligare skärpa motsättningarna inom revisionistpartiet eller tvinga centristerna att visa att de i grunden har samma linje som Norrskensflamman. Ett sådant exempel gavs i samband med avskedandena av journalisterna vid Norrskensflamman, då SKP i Gnistan helt riktigt krävde att Hermansson skulle ta ställning. Men det är fullständigt felaktigt att ge Hermansson-Werner-falangen ett generellt stöd i syfte att »isolera socialimperialismens starkaste förespråkare» i VPK. En dylik »taktik» skulle enbart skapa illusioner om Hermansson-Werner-falangen som »själständiga» revisionister. Hermansson-Werner-falangens praktik visar, att de snarast stärker banden med det socialimperialistiska Sovjetunionen, samtidigt som de i ord gör vissa avståndstaganden.

V. Partiets närmaste uppgifter

Sveriges Kommunistiska Partis andra kongress äger rum i ett läge, då en uppgörelse påbörjats med högeravvikelser i partiets arbete, vilka tagit sig uttryck i en vacklande och försonlig inställning till revisionismen och eftergivenhet gentemot den sovjetiska socialimperialismen.

Den påbörjade uppgörelsen med högeravvikelserna har redan gett resultat i bl a en förbättrad kampmoral, ett växande massarbete med en klarare inriktning på industriarbetarklassen, en förstärkt nyrekrytering till partiet och i en framgångsrik prenumerationskampanj för Gnistan tillsammans med den påbörjade insamlingen för en miljon kronor till valet. Med denna insamling lägger vi grunden för en kommunistisk dagstidning i vårt land.

Korrigeringsrörelsen mot högeropportunismen har inletts genom medlemmars initiativ på basplanet. En fortsatt kamp mot högerfelen är en förutsättning för att SKP ska stärka banden med massorna och steg för steg erövra ledningen i deras kamp.

Partiets grundlinje är riktig – utveckla en korrigeringsrörelse mot högerfelen

Sveriges Kommunistiska Parti har hållit fast vid en marxist-leninistisk linje, konsekvent försvarat arbetarklassens och folkets intressen och kämpat för proletariats diktatur. Mot de bägge supermakterna Sovjetunionen och USA har partiet försvarat det nationella oberoendet, och utvecklat solidariteten med andra kämpande folk.

Vår grundläggande linje har varit att ena arbetarklassen på klasskampens grund och ena folket under arbetarklassens ledning i kampen mot monopolkapital, klassarbete och imperialism, och utveckla denna rörelse till en kraft som kan genomföra den socialistiska revolutionen.

Samtidigt som vi håller fast vid och bestämt försvarar partiets revolutionära grundlinje, måste vi fortsätta uppgörelsen med de fel av framför allt högertyp som begåtts. Det gäller nu att undersöka hur högerfelen yttrar sig på alla områden genom att summera erfarenheter och tillämpa kritik och självkritik. Studierna av Marx-, Engels, Lenins, Stalins och Mao Tsetungs verk måste på allvar återupptas. Endast så ges alla partimedlemmar de nödvändiga teoretiska verktygen för att skilja mellan äkta och falsk marxism.

Kampen mot de aktuella högerfelen måste föras under en lång tid och gå på djupet, eftersom felen tillåtit breda ut sig under flera år. I kampen mot högeropportunism ska vi komma ihåg att »en tendens döljer en annan» och utan tvekan slå till mot de »vänster»-avvikelser som dyker upp.

Korrigeringsrörelsen genomförs i ett läge när motsättningarna i partiet är relativt omfattande. Just genom kampen för att lösa dessa motsättningar, förd med kamratliga metoder enligt principen enhet-kritik-enhet, kommer SKP att kunna uppnå och befästa en enighet på marxist-leninistisk grund. Det är alla medlemmars plikt att verka för partiets politik, följa fattade beslut och försvara partiets enhet. Genom en demokratisk stil i de interna diskussionerna ska vi samtidigt skapa en atmosfär i vilken alla kommer till tals och säger sin mening. Särskild vikt ska läggas vid att underlätta för minoriteten att framföra sina synpunkter i medlemsdebatten.

Korrigeringsrörelsen mot högerfelen innebär inte att partiet drar tillbaka positionerna i massarbetet en millimeter. Tvärtom! Det är genom praktiken som partiets fel blottlagts. Korrigeringsrörelsen är från början inriktad på att utveckla politiken och öka partiets slagkraft i masskampen.

Partistyrelsen måste leda korrigeringsrörelsen genom att ställa motsättningarna, planera diskussionerna och gå i spetsen för korrigeringen av arbetet på olika områden. Korrigeringsrörelsen ska föra fram till att SKP kan anta ett program kring vilket partiet sammansvetsas. Arbetet med klassanalysen måste således genomföras organiserat.

Partiet måste stärka sin förankring i arbetarklassen

Partiets fackliga framgångslinje »Gör facket till en kamporganisation! Enhet på klasskampens grund» har visat sig vara helt riktig. Skogsarbetarnas strejkkommitté ställde just denna paroll, som först formulerades av hamnarbetarna 1969, som sin uttryckliga målsättning. Partiets fackliga linje har varit dess verkliga styrka under den gångna kongressperioden.

Men fortfarande är partiet helt otillräckligt förankrat i arbetarklassen. Detta läge måste förändras genom att partiet koncentrerar sina krafter till tillverkningsindustrin, särskilt storindustrin. Metall måste prioriteras bland fackförbunden. SKP:s avdelningar på de viktigaste industrierna och i de viktigaste industriområdena ska planmässigt och snabbt byggas ut. Samtidigt ska partiets fackliga linje omsättas bland alla lönearbetare. Det fackliga arbetet bland övriga skikt inom proletariats, alltifrån arbetare inom transport-, handels- och service-sektorn till tjänstemannaskikten, ska inte åsidosättas. Uppgiften är att utveckla en bred

proletär kampfront mot monopolkapitalet och dess allierade. För att kunna möjliggöra detta måste även den fackliga linjen utvecklas och konkretiseras ytterligare särskilt avseende de långsiktiga perspektiven i det fackliga arbetet.

Det kommunalpolitiska arbetet är efter det fackliga arbetet partiets viktigaste verksamhetsområde.

Det kommunalpolitiska arbetet får inte ställas i motsättning till den planmässiga utbyggnad av partiet som vi just inlett, utan ska förbindas med och stödja den. Det innebär att vi måste börja driva de kommunalpolitiska frågorna på arbetsplatserna och i fackföreningarna. Samtidigt som vi prioriterar arbetet på arbetsplatserna måste arbetet i bostadsområdena förbättras.

Fyra kommunalpolitiska frågor står i förgrunden. Kampen mot hyresutplundringen måste breddas och hyresgästföreningen göras till en kamporganisation. Kampen för fler och bättre daghem måste intensifieras. Kampen i avfolkningsbygderna för arbete på hemorten måste fördjupas. Slutligen måste partiet ta initiativ för att utveckla kamp i sysselsättningsfrågan.

Varje medlem i partiet måste förankras i sitt bostadsområde genom att i lämplig omfattning – med hänsyn till andra uppgifter – hjälpa massorna att organisera sig till kamp för sina mest angelägna krav samt söka vägleda denna kamp.

I enlighet med denna linje måste partiets boendekonzentration till de proletära bostadsområdena förverkligas i praktiken.

En lämplig andel av varje avdelnings medlemmar ska avsättas att driva de kommunalpolitiska frågorna som sin huvuduppgift under en lång tid.

Partiet måste ta allvarligt på arbetarklassens och därmed partiets ledande roll i det kommunalpolitiska arbetet och se till att alla medlemmar ges tillfälle att diskutera ut politiken i dessa frågor.

Förening ett brett revolutionärt massarbete med en avancerad ideologisk kamp!

Ett kommunistiskt parti kan aldrig erövra massornas förtroende på enbart propagandistisk grundval – tvärtom måste det erövra massornas förtroende i första hand genom att de arbetande massorna på grundval av sin egen praktik och sina egna erfarenheter övertygas om den kommunistiska politikens riktighet. Därför sätter Sveriges Kommunistiska Parti det dagliga massarbetet – på arbetsplatserna och i fackföreningarna, på skolor och regementen – mot monopolkapitalet och dess allierade i förgrunden. Det är därför Sveriges Kommunistiska Parti alltid insett det nödvändiga i att utarbeta en handlingslinje i dagspolitikens alla frågor.

Men denna praktiska masskamp måste sammanflätas med en ideologisk och politisk kamp mot de olika politiska partierna. Det räcker inte med att det kommunistiska partiet alltid strävar efter att delta i och framför allt utlösa och leda massrörelsen mot monopolkapitalet och regeringen. För att erövra majoriteten av arbetarklassen, måste SKP överflygla och helst nedkämpa de båda borgerliga arbetarpartierna, SAP och VPK. Därför måste SKP rikta huvuduppmärksamheten på de borgerliga arbetarpartierna samtidigt som det också bekämpar de öppna borgerliga partierna, främst centern och moderaterna. Huvudslaget inom arbetarrörelsen och fackföreningsrörelsen, måste det kommunistiska partiet rikta mot SAP eftersom det är det i särklass största borgerliga arbetarpartiet och dessutom monopolkapitalets bästa bundsförvant, som i regeringsställning förvaltar monopolkapitalets intressen. Kampen mot revisionismen avgörs i första hand bland de klassmedvetna arbetarna och de progressiva. Denna kamp är särskilt viktig just därför att den moderna revisionismen representerar den ideologiska huvudfaran för det kommunistiska partiet självt.

Front mot supermakterna! Försvara nationen!

De båda supermakterna är huvudfienderna till världens folk. Det förhållandet att USA-imperialismen är en supermakt på nedgång och det social-imperialistiska Sovjetunionen är en supermakt på uppgång, har åter resulterat i att det inte längre råder någon jämvikt imperialismerna emellan. Följaktligen har frågan om ett omfördelningskrig ställts på dagordningen. De båda supermakterna rustar också febrilt och förbereder sig för ett krig. Sovjet är den farligaste källan till ett nytt världskrig.

Sveriges Kommunistiska Parti har ett stort ansvar i denna situation. Det är partiets skyldighet att intensifiera propagandan och organisera kampen mot de båda supermakterna och deras krigsförberedelser och prioritera detta i det anti-imperialistiska arbetet. Det måste utvecklas lämpliga organisatoriska former för att organisera motståndet mot de båda supermakterna i bred skala, huvudlinjen är att förankra kampen mot de båda supermakterna på arbetsplatserna och i fackföreningarna. Utgångsläget är också fördelaktigt, eftersom arbetarklassens flertal är motståndare till de båda supermakterna. Samtidigt finns det utbredda illusioner om fred och avspänning i Europa. Det är särskilt viktigt att vara vaksam mot försonlighetstendenser mot den moderna revisionismen, eftersom det ofelbart leder till vacklan i kampen mot den social-imperialistiska supermakten.

Partiet måste inse att kampen mot de båda supermakterna förs på alla områden. Det måste kämpa för ökad självförsörjningsgrad, särskilt i fråga om jordbruksprodukter, en självständig energipolitik – mot de multinationella oljebolagen och oljeklubben – och för en allsidig utveckling av landet. Det måste också vara berett att mobilisera en bred opinion, som kan tvinga regeringen att ta ställning mot de båda supermakterna i olika frågor, som exempelvis frågan om gränsdragningen mot Sovjetunionen i Östersjön.

Samtidigt som Sveriges Kommunistiska Parti tar fasta på den ena tendensen, dvs tendensen till krig, så får det under inga förhållanden undlåta att ta fasta på tendensens till revolution i världen, särskilt det palestinska folkets kamp, och tredje världens länders kamp för en ny ekonomisk ordning. Tredje världens folk o h länder är huvudkraften i kampen mot de båda supermakterna.

Tendensen till revolution växer också i Europa, särskilt i Spanien. Det är en fråga av största vikt att stödja det kämpande spanska folket i deras kamp för att störta den fascistiska regimen.

Partiets propaganda för det socialistiska Kina och Albanien måste förbättras och partiets insatser i vänskapsarbetet likaledes stärkas. Det socialistiska Kina och Albanien är de verkliga bastionerna mot imperialism och socialimperialism, mot fascism, reaktion och revisionism. Kinas Kommunistiska Parti och Arbetets Parti i Albanien är föredömen för Sveriges Kommunistiska Parti.

Partiet stöder Demokratiska folkrepubliken Koreas och hela det koreanska folkets kamp för fredlig, självständig återförening och fortsätter solidaritets- och vänskapsarbetet för Indokinas folk. Dessutom måste Sveriges Kommunistiska Parti stärka förbindelserna med den internationella marxist-leninistiska rörelsen i enlighet med den proletära internationalismen och på basis av jämlikhet och icke-inblandning i partiförbindelserna. Ingenstans kan den socialistiska revolutionen segra utan ett kommunistiskt parti – ingenstans finns ett kommunistiskt parti, som inte har mycket att lära av andra partier. Den internationella marxist-leninistiska rörelsens allmänna linje, särskilt i frågan om synen på den moderna revisionismen, är också en och densamma.

De arbetande kvinnornas intressen är det kommunistiska partiets angelägenhet!

Sveriges Kommunistiska Parti är proletarietets parti, både de kvinnliga och de manliga proletärernas parti. Det är i första hand det kommunistiska partiets uppgift att ta sig an de arbetande kvinnornas intressen, ty kvinnan kan slutligen befrias endast under socialismen, under proletarietets diktatur. De arbetande kvinnorna utsätts inte bara för kapitalets utsugning – de degraderas dessutom till arbetskraftsreserv. Kvinnans deltagande i produktionen är en förutsättning för hennes befrielse: det ger henne kamperfarenhet och gör henne ekonomiskt självständig relativt sett.

Partiet måste verka varhelst kvinnorna befinner sig: på arbetsplatserna, i olika kvinnoorganisationer och bland de arbetslösa kvinnorna. Det måste understödja och ställa sig i spetsen för deras kamp. Partiet måste helhjärtat verka för kvinnans rätt till arbete, högre lön i de typiska kvinnojobben och bekämpa könssegregationen på arbetsmarknaden.

Idag drabbar arbetslösheten särskilt de unga kvinnorna, ett förhållande som kommer att förvärras om krisen skärps. Inför den väntade lågkonjunkturen attackeras både kvinnans rätt till arbetet och reaktionen försöker stärka propagandan om att kvinnans uppgift är att sköta hem, man och barn.

Just därför lanseras de reaktionära förslagen om vårdnadsbidrag och 6 timmars arbetsdag för småbarnsföräldrar.

Det senaste året har inneburit stora framsteg för kvinnokampen, framför allt därigenom att arbeterskorna har tagit saken i egna händer, särskilt i städerskestrejckerna.

Utgående från enigheten om kvinnans rätt till arbete måste SKP under den kommande kongressperioden lösa de interna motsättningarna, se upp med feministiska tendenser och andra avvikelser, och utarbeta en korrekt linje. Utan en riktig linje i kvinnofrågan kommer partiet inte ens att kunna höja andelen kvinnor i partiet, än mindre kommer det på allvar kunna organisera de arbetande kvinnorna till kamp.

Stöd det kommunistiska ungdomsförbundet!

Idag existerar ett kommunistiskt ungdomsförbund, Röd Ungdom, i Sverige. Sveriges Kommunistiska Parti stöder dess strävan att öppet deklarerar sig som ungdomsförbund till Sveriges Kommunistiska Parti. Den arbetande och studerande ungdomen behöver en kommunistisk kampledning och det är en avgörande förutsättning för det kommunistiska partiets frammarsch om de revolutionära idéerna vinner massanslutning bland ungdomen. Ungdomen representerar framtiden, den är särskilt lätttrölig och emottaglig för nya idéer. Detta förstår klassfienden lika väl som det kommunistiska partiet.

Partiet måste i praktiken göra upp med alla underlåtenhetssynder gentemot ungdomsförbundet, all underskattning av ungdomsfrågans vikt. »Progressiv Ungdom»-linjen har allvarligt skadat uppbygget av ett kommunistiskt ungdomsförbund i Sverige parat med partiets bristande kaderinsatser i ungdomsförbundet. Därför måste partiet under den kommande kongressperioden satsa särskild kraft på att stödja ungdomsförbundet, framför allt genom att förstärka ungdomsarbetet med erfaren kader och samarbeta nära och intimt på alla nivåer. Målsättningen måste vara att ungdomsförbundet passerar partiet i fråga om medlemstal.

Studentrörelsen har alls inte förlorat sin betydelse. Partiet stöder helhjärtat Clarté och noterar med glädje de framgångar, som Clarté haft de senaste åren i att leda studenternas intressekamp och i kampen mot olika opportunistiska strömningar som lätt kan göra sig gällande bland dessa skikt.

Partiet har länge bedrivit ett utmärkt arbete bland soldaterna. Successivt har en verklig soldatrörelse utvecklats, i första hand baserad på kamp för soldaternas ekonomiska, fackliga och demokratiska krav. Den politiska medvetenheten bland soldaterna har utvecklats. Det är ingen tillfällighet att parollen »Förbud mot militär trupp mot folket» har en mycket bred förankring, och framför allt har en omfattande diskussion om det internationella läget och försvarspolitiken tagit fart bland soldaterna.

Men idag växer också krigsfaran, vilket innebär att propagandan och kampen för Sveriges nationella självständighet och försvaret av nationen mot varje angripare, står på dagordningen för att mobilisera soldatrörelsen. Denna kamp förutsätter att den allmänna värnplikten försvaras och utvecklas – till kvinnlig värnplikt samt en meningsfull utbildning och att kadaverdisciplinen bekämpas. Kampen för att soldaterna ska kunna organisera sig i fackföreningar måste fortsätta.

Partiets huvudlinje är att ett väpnat, mobiliserat folk kan försvara nationen mot supermakterna. Partiet utvecklar arbete inom den borgerliga krigsmakten för att tillvarata alla faktorer som är positiva i försvaret av nationen, utan att hysa några illusioner om krigsmaktens förmåga att försvara nationen.

Dessutom är det absolut nödvändigt att värna soldatmassorna och krossa den borgerliga militärapparaten om den socialistiska revolutionen ska segra.

En bred kamp mot monopolkapitalet

Samtidigt som SKP koncentrerar krafterna till industriarbetarklassen ska arbetet utvecklas bland tjänstemän i mellanskikten, bönder och fiskare, studenter och intellektuella osv. Partiet stöder dessa klassers och skiktets kamp mot monopolkapitalet och imperialismen, deltar i den efter förmåga och strävar efter att öva inflytande över deras rörelse.

SKP verkar för bredast möjliga enhetsfront till försvar för de borgerliga demokratiska fri- och rättigheterna. Monopolkapitalets och statens attacker idag är en förberedelse för öppen repression i framtiden.

Den breda progressiva kulturrörelsen ska förbehållslöst stödjas i kampen mot den dekadenta, borgerliga kulturen. Denna kultur är ett medel med vilket den härskande klassen passiviserar arbetarklassen. Därför måste det arbetande folket – med proletariatet i spetsen – kämpa för sin egen kultur.

De objektiva förutsättningarna för en frammarsch för Sveriges Kommunistiska Parti är mycket goda

Sveriges Kommunistiska Partis huvudlinje har alltid varit riktig. Därför kommer det också att lyckas korrigera de högeravvikelser från denna huvudlinje som utvecklats, främst från 1973. Därigenom går partiet helt visst stärkt ur den inre partikampen. Om SKP på allvar ska kunna leda massrörelsen måste det ha en riktig ideologisk och politisk linje. Korrigeringen av felet på ideologins, politikens och organisationens område måste ske grundligt om SKP ska kunna ta fasta på en vändning i arbetet som till viss del redan inträffat, och befästa denna.

I de frågor i vilka debatter pågår, gäller fortfarande de beslut som fattades på partiets första kongress. Det gäller bl a att huvudmotsättningen går mellan monopolkapitalet och folket och att revolutionen är en proletär, socialistisk revolution (se grundsatserna):

»Den opinion som finns och den rörelse som växer fram är baserad på motsättningen mellan monopolkapitalet och folket. Denna är huvudmotsättningen i dagens svenska klassamhälle och måste angripas för att den grundläggande motsättningen, den mellan arbete och kapital, ska kunna lösas. Arbetarklassen är rörelsens starkaste kraft och dess motor. Men redan på detta stadium står det klart, att mycket breda skikt kan vinnas i en enhetsfront mot monopolkapitalet.»

De objektiva förutsättningarna för en frammarsch för Sveriges Kommunistiska Parti är mycket goda. Det internationella läget präglas av djup oreda och skärpta motsättningar, både tendensen till revolution och den till krig växer. Den väpnade befrielsekampen i tredje världen och tredje världens kamp mot de båda supermakterna, är en viktig inspirationskälla för det arbetande folkets kamp inom de imperialistiska länderna, samtidigt som de båda supermakterna också oavbrutet försvagas genom denna kamp. Klasskampen skärps också kraftigt i Sverige, vilket manifesterats bl a i den språngartade utvecklingen, som proletariatets kamp tog under fjolåret. Den svenska arbetarklassen är idag mer kampberedd än någonsin. Samtidigt förbereder sig monopolkapitalet och dess stat för kommande, ytterst skärpta klasstrider, vilket bl a tar sig uttryck i attacker mot de demokratiska fri- och rättigheterna och genom en ny strejklagstiftning. Partiet och arbetarklassen kommer inte att få några framgångar till skänks.

Förmår Sveriges Kommunistiska Parti före kampen för dagskraven med kampen för socialismen, djärvt arbeta bland de arbetande massorna och deras organisationer, särskilt fackföreningarna, och tillämpa en skicklig enhetsfronttaktik genom att bygga den proletära enhetsfronten, så kommer också framgångarna slag i slag. Förmår Sveriges Kommunistiska Parti förena ett gott revolutionärt massarbete med en avancerad ideologisk kamp, särskilt mot de båda borgerliga arbetarpartierna, så kommer partiets inflytande att stadigt ökas på dessa partiers bekostnad. Förmår Sveriges Kommunistiska Parti att på allvar ställa sig i spetsen för kampen mot de båda supermakterna, mot krigsfaran och för Sveriges nationella oberoende, desto bättre förberett kommer det svenska folket att vara om kriget verkligen kommer.

Sveriges Kommunistiska Parti är ännu ett litet parti, men det är inte antalet medlemmar som i första hand räknas. Det är i första hand politikens riktighet och kvaliteten på kadern som räknas. Varje medlem måste vara förvissad om att partiet kommer att fullgöra sin plikt gentemot de arbetande massorna, gentemot nationen och för den socialistiska revolutionen.

Resolutioner

Slut upp bakom Sveriges Kommunistiska Parti i kampen för ett socialistiskt Sverige!

1. Stora förändringar sker idag i världen. Folkens kamp för nationell självbestämmanderätt driver imperialismen på reträtt. Tredje världens länder formerar sig på bred front till kamp mot imperialistisk utsugning och förtryck. Klasskampen skärps oavbrutet i de imperialistiska länderna.

De båda supermakterna, Sovjetunionen och USA, är de främsta hindren för folkens frigörelse. De kämpar sinsemellan intensivt om världsherraväldet och rustar febrilt för krig. I dag är det särskilt den sovjetiska socialimperialismen, som befinner sig på offensiv.

2. Den svenska arbetarklassens kamp utvecklas snabbt, både i omfattning och medvetenhet. Särskilt betydelsefull är den omfattande strejkrörelsen: städerskestrejken, skogsarbetarstrejken och det stora antalet strejker inom Metall under det gångna året. Även tjänstemannaskikten har gått ut i kamp för sina intressen.

Också inom småbourgeoisin, särskilt bland bönder och fiskare, har de första tecknen till en rörelse mot monopolkapitalet, staten och supermakterna förmärkts.

Monopolkapitalet och dess stat rustar sig för att slå ned denna rörelse bland folket. De attackerar de demokratiska fri- och rättigheterna, de genomför nya lagar mot facket och arbetarrörelsen, de attackerar folkets ekonomiska nivå med olika medel, de försöker direkt genom sina politiska redskap stärka sitt inflytande över arbetarklassen och folket för att leda kampen på avvägar och de sprider en reaktionär och dekadent kultur för att passivisera folket.

3. För Sveriges Kommunistiska Parti är det en nödvändighet att ena partiet kring en riktig linje, att ena arbetarklassen på klasskampens grund och att ena folket i kamp mot monopolkapitalet och de bägge supermakterna. Denna strategiska linje för att utveckla maximal styrka och genomföra den socialistiska revolutionen motsvarar fullständigt det arbetande folkets intresse.

4. För att genomföra denna strategiska uppgift är det nödvändigt att bekämpa de öppet borgerliga partierna, men särskilt de borgerliga arbetarpartiernas inflytande inom arbetarklassen. De borgerliga arbetarpartiernas funktion är att organisera arbetarklassen till stöd för monopolkapitalet och dess stat. Kampen mot monopolkapitalet är oupplösligt förbunden med kampen mot klassarbetet och reformismen.

Det socialdemokratiska ledarskiktet förvaltar kapitalismen och behärskar arbetarrörelsen bättre än de öppet borgerliga partierna någonsin kan göra, och är därför monopolkapitalets bästa företrädare.

Särskilt försåtlig är revisionismen, vars funktion är att fånga upp de radikala arbetarnas och intellektuellas missnöje och leda in det på antikommunistiska och för monopolkapitalet och staten ofarliga banor. Men revisionismen är inte endast monopolkapitalets företrädare inom arbetarrörelsen, utan den är i dag också ett språkrör för den mest aggressiva och offensiva imperialistiska supermakten, nämligen Sovjetunionen.

5. I kampen mot monopolkapitalet, de borgerliga arbetarpartierna och de bägge supermakterna krävs i dag uppslutning av alla progressiva, antiimperialister och kommunister. Sveriges Kommunistiska Parti är det enda parti i vårt land, som försvarar det arbetande folket och verkar för ett socialistiskt Sverige.

Partiets fackliga huvudlinje »Gör facket till en kamporganisation – Enhet på klasskampens grund» har vunnit utbrett stöd inom arbetarklassen. Skogsarbetarnas strejkkommitté ställde den uttryckligen som målsättning för skogsarbetarstrejken.

Partiet har alltid förstått nödvändigheten av en djärv enhetsfronttaktik i syfte att utveckla massornas kamp maximalt mot huvudfienden i varje läge.

Sveriges Kommunistiska Parti uppmanar därför alla progressiva människor i vårt land att sluta upp bakom partiet i kampen för ett socialistiskt Sverige.

6. Enhet kring det kommunistiska partiets politik måste upprättas i oförsonlig och grundlig kamp mot den moderna revisionismen, liksom i kamp mot de bägge supermakterna Sovjetunionen och USA, kamp mot krigsfaran och försvar av Sveriges nationella självbestämmanderätt. Det finns grupper och enskilda utanför partiet, som stödjer och kämpar för den socialistiska revolutionen och proletariats diktatur. Sveriges Kommunistiska Parti ser som en viktig uppgift framöver att skapa ideologisk och organisatorisk enhet mellan alla marxist-leninistiska krafter. Partiet har en generös inställning även till personer som tidigare tillhört organisationer som bekämpat Sveriges Kommunistiska Parti. Om de i dag inser sina tidigare fel, och arbetar i enlighet med partiets beslut, är detta avgörande.

Politisk enighet kräver också organisatorisk enighet. Sveriges Kommunistiska Parti uppmanar därför alla marxist-leninister att sluta upp kring partiet, bidra till att djärvt bygga ut det inom arbetarklassen och hjälpa det att mobilisera det arbetande folket i kampen mot klassfienden.

Enhet kring en marxist-leninistisk linje kan endast upprättas kring Sveriges Kommunistiska Parti. Partiets huvudlinje har alltid baserats på marxismen-leninismen, och dess riktighet har prövats i praktiken. Partiet har alltid förenat kampen för dagskraven med kampen för den socialistiska revolutionen, strävat efter att sätta massarbetet i centrum och insett betydelsen av arbetet i massorganisationerna, främst fackföreningarna.

7. Trots sin riktiga huvudlinje, har partiet begått fel. I samband med »Enad vänster»-kampanjen 1973 utvecklades en försonlig linje gentemot revisionismen. Partiets första kongress antog den felaktiga resolutionen »Ena alla kommunister i ett starkt kommunistiskt parti», vilken skapade illusioner om möjligheten av enighet med revisionisterna i ett parti.

Dessa fel har förstärkt illusionerna bland det arbetande folket om att VPK är ett progressivt parti. Det har också orsakat ideologisk förvirring inom den marxist-leninistiska rörelsen.

8. Partiet har inte heller tillräckligt klart uppmärksammat den grundläggande förändring i det internationella läget, som inträffat sedan 1973 i samband med USA-imperialismens nederlag i Indokina. Det sovjetiska socialimperialismens offensiv har ställt världens anti-imperialister inför uppgiften att bygga upp en bred front mot supermakternas krigsförberedelser med udden mot Sovjetunionen. Underskattandet av de internationella frågornas vikt och oförståelse av det nya läget har lett till vacklan inför den sovjetiska socialimperialismen. Partiet har inte förstått vikten av att behålla ledningen och initiativet i den anti-imperialistiska rörelsen och bekämpa revisionismen. Opportunistiska strömningar har inte bekämpats tillräckligt kraftfullt.

9. En öppen, självkritisk inställning till begångna fel är ett kännetecken på varje kommunistiskt parti, som allvarligt eftersträvar att tjäna det arbetande folket. Sveriges Kommunistiska Parti har i och med sin andra kongress i fri och öppen kamratlig diskussion med kritik och självkritik börjat korrigera dessa fel. För att på alla områden göra upp grundligt med felaktigheter i partiets politik, uppmanar Sveriges Kommunistiska Parti alla kommunister och progressiva att kritisera partiets fel och brister i syfte att stärka marxist-leninisternas kamp mot monopolkapitalet och de bägge supermakterna, för att försvara det nationella oberoendet och världsfreden.

10. Sveriges Kommunistiska Parti välkomnar varje arbetare, tjänsteman och intellektuell, som vill arbeta för kommunismens sak och tjäna det arbetande folket, att sluta upp bakom partiet.

Ena alla kommunister på marxismen-leninismens och den proletära internationalismens grund! Enhet bakom Sveriges Kommunistiska Parti!

Stöd SKP i valet!

Ska arbetslösheten och de kapitalistiska kriserna bestå? Ska det bli slut på prisstegringar och hyresocker? Ska vi ta makten på våra arbetsplatser? Ska våra barn få daghemspåsar?

Allt detta är problem som har sin orsak i det kapitalistiska samhällssystemet och inget av de fem riksdagspartierna ifrågasätter i grunden detta system. Moderaterna, Centern och Folkpartiet förespråkar öppet monopolkapitalets fortsatta och skärpta diktatur. Socialdemokraterna kritiserar ibland kapitalismen men har i 43 år förvaltat statsapparaten till största belåtenhet för kapitalet. Vänsterpartiet, som talar om att i grunden avskaffa kapitalismen, går i praktiken in för utbyggd statskapitalism och byråkratkapitalism av sovjetisk modell.

Inget av dessa partier förtjänar ditt stöd.

I höstens val är det bara Sveriges Kommunistiska Parti som står för ett socialistiskt alternativ. Bara detta parti har klasskampen och den revolutionära socialismen som ledstjärna.

SKP förklarar att det bara är du själv, genom dina ställningstaganden, din aktivitet och uppslutning i klasskampen som kan bidra till någon förändring.

SKP:s deltagande i höstens val till riksdags-, landstings- och kommunfullmäktige syftar till att utveckla klasskampen och vinna stöd för en riktig politik i följande frågor:

1. Nej till regeringens nya anti-strejklag!

I slutet av maj kommer riksdagen att ta ställning till en ny lag om »demokrati på arbetsplatserna».

Paragraf 32 kommer *inte* att avskaffas – bara ersättas av ett batteri av nya klasslagar:

- Arbetare som deltar i en »långvarig olaglig strejk och arbetare som »driver fram en strejk i syfte att störa den ordinarie fackliga verksamheten», ska kunna avskedas.
- Företagen ska få oinskränkt lockouträtt mot olagliga strejker när de har hamnat i ett »svårt» läge. Alla arbetare ska utestängas även om endast en liten grupp strejkar.
- Alla fackföreningar som stöder vilda strejker ska kunna bli skadeståndsskyldiga.
- Politiska strejker ska förbjudas och rätten att sympatistrejka med utländska arbetare ska kraftigt inskränkas.
- Företagen ska fortfarande ha oinskränkt beslutanderätt över t ex »budget, vinstutnyttjning och investeringar». Den verkliga makten kommer alltså att sitta i orubbat bo.

Med detta lagförslag har Palme-regeringen återupplivat bl a ett reaktionärt lagförslag från 1910, signerat av konteramiralen och högerledaren Arvid Lindmans regering. Även om den nya lagen skulle gå igenom i riksdagen måste kamp utvecklas mot den liksom mot Arbetsdomstolen och andra reaktionära anti-fackliga lagar.

2. Nej till statlig inkomstpolitik!

Regeringen har redan fått ett löfte av LO- och TCO-ledningarna att 1977 års avtalsrörelse, som börjar direkt efter valet, ska få »ett lugnare tempo» och LO har lovat att »begränsa sina krav» i utbyte mot skenbara skattesänkningar. Det är nu femte året i rad som regeringen »sänker» skatterna, men ändå har staten fördubblat skattebördan på det arbetande folket sedan 1970/71. Giganterna ASEA, VOLVO, Kockum och Beijerinvest betalade förra året inte ett öre i statsskatt.

Alla arbetare måste förbereda sig på en hårdare avtalsrörelse än på länge. Planerna på lönestopp och reallönesänkningar måste mötas genom att utveckla den lokala lönekampen och sätta press på LO. Statens ingripanden måste slås tillbaka.

3. Kamp mot arbetslösheten!

Idag finns det 74 000 officiellt arbetslösa. Men mer än 600 000 människor skulle i verkligheten behöva jobb enligt Sysselsättningsutredningen. Regeringens sätt att »lösa» problemet är att öka bidragen till kapitalisterna. På tre år ska 17 miljarder pumpas in i varvsindustrin men ändå försvinner 7 900 jobb! Kapitalisterna kan nu få upp till 15 kr/tim om de tillfälligt anställer arbetslösa.

Arbetarna på Surte glasbruk har visat vägen. Trots att deras kamp mot PLM:s nedläggning av bruket från början tycktes utsiktslös, har de satt hård press på bolaget.

Vi måste kräva: Stopp för alla avskedanden!

4. För kvinnans rätt till arbete!

40 procent av alla kvinnor saknar idag jobb, döljs i arbetslöshetsstatistiken som »hemmafruar». Men allt fler av dem kräver jobb. I det läget har regeringen och de borgerliga partierna lagt fram det ena förslaget efter det andra om »vårdnadsbidrag» och sex timmars arbetsdag enbart för småbarnsföräldrar. Allt detta är reaktionära lösningar som bara bidrar till att konservera kvinnoarbetslösheten och göra kvinnan till sekunda vara på arbetsmarknaden. Förslagen måste slås tillbaka. Kvinnorna måste organiseras i kampen för rätten till arbete. Det är livsviktigt för hela arbetarklassen att de dras in i kampen.

5. Daghem at alla barn!

Ett av regeringens paradnummer i valet är löftet om 100 000 nya daghemsplatser och 50 000 fritidshemsplatser till 1980. Men det finns inga garantier för att kommunerna verkligen kommer att kunna följa planerna och de täcker ändå bara en bråkdel av behovet. De 100 000-tals föräldrar som är drabbade av platsbristen måste dras in i kampen mot regeringen och maktfullkomliga kommunbyråkrater.

6. Pris- och hyresstopp!

Priserna kommer att stiga med 9-10 procent i år. Men dessutom ligger på den sk skatteutredningens bord ett förslag om att höja momsens från 17,65 % till 25 % efter valet. Detta förslag måste slås tillbaka! De politiker som nu tiger före valdagen, måste avkrävas besked. Vi måste kräva: Bort med momsens!

Hyresstegringarna som fortsatt obehindrat av regeringens »stora» bostadsreform 1974 drabbar nu alla kategorier av hyresgäster. Hyresgästerna måste sluta sig samman och förvandla hyresgästföreningarna till kämpande organisationer. På varje ort måste kampen för kommunalt hyresstopp utvecklas.

7. För ett socialistiskt Sverige!

Två av riksdagspartierna – SAP och VPK – har »socialism» på sina program. Men i verkligheten är deras »socialism» bara olika varianter av statskapitalism. Dessa båda partier är borgerliga arbetarpartier som i grund och botten bekämpar socialismen och klasskampen.

- Den socialdemokratiska »planhushållningen» går ut på att pumpa in miljarder av skattemedel i storföretagen och starta statliga företag när det gagnar monopolkapitalet. Planerna på att införa »löntagarfonder» sägs syfta till att ge fackföreningarna makten över företagen, men kommer istället att splittra lönekampen och göra facketts fondrepresentanter till pådrivare i utsugningen av arbetarklassen.
- VPK:s kritik av regeringen från »vänster» går ut på att påskynda denna statsmonopolistiska utveckling. VPK kräver snabbare utbyggnad av de statliga företagen under förvändningen att det skulle »bryta storkapitalets makt», och de kräver att »löntagarfonderna» ska införas snabbare än vad LO vill.

För Sveriges Kommunistiska Parti betyder socialismen att arbetarklassen har makten, och det kan den bara få genom att kullkasta borgarklassen och hela dess politiska system genom en väpnad revolution. Av erfarenheterna från det blodiga nederlaget i Chile och från historien i övrigt vet vi att ingen annan väg finns.

De socialistiska staterna Kina och Albanien visar vad verklig socialism är. Inte mentalsjukhus för oppositionella; nationellt- och rasförtryck, byråkrati och nya klassprivilegier som i Sovjetunionen. Utan ett samhälle där arbetarklassen har makten och fortsätter kampen mot murkna feodala och borgerliga idéer.

8. Front mot supermakterna Sovjet och USA – Kamp mot krigsfaran!

Det har aldrig sedan 30-talet talats så mycket om fred och avspänning i världen som idag. Trots alla de fromma deklARATIONERNA på »säkerhetskonferensen» i Helsingfors, fortsätter de två supermakterna sin våldsamma kapprustning och tävlan om världsherravälde.

De sovjetiska socialimperialisterna som för varje dag framträder som alltmer rovgiriga och maktberusade har nyligen under förvändning av att »hjälpa» Angolas folk skickat mer än 1 000 sovjetiska »rådgivare» och 10 000 kubanska legoknektar till Angola, i syfte att bli landets nya kolonialherrar. Tjeckoslovakien hålls ännu efter åtta år av ockupation, i de nya tsarernas järngrepp med nära 70 000 soldater.

Sverige hotas av supermakternas aggressionspolitik. Sovjet övar skenanfall mot våra kuster, de spionerar och inkräktar i vårt luftrum och på våra farvatten. De sänder sina trålarflottor att dammsuga svenska fiskevatten. De kräver öppet och fräckt rätt till svenskt territorium i Östersjön utanför Gotland och blandar sig ofta med rätt och hotfullt språk i den inre svenska debatten om försvars- och utrikespolitik.

USA betraktar Sverige som en del av NATO och deras spionorganisation CIA uppträder i vårt land som om de vore på hemmaplan.

Sveriges Kommunistiska Parti manar till största vaksamhet mot supermakternas krigsförberedelser och till kamp mot alla attacker på Sveriges nationella oberoende och frihet.

Vi manar till stöd åt folken i den tredje världen som utgör den revolutionära huvudkraften i kampen mot de båda supermakterna.

Vi manar till stöd åt alla folk som kämpar mot imperialism, rasism och inhemsk reaktion, särskilt Palestina och Spaniens folk.

Bekämpa den nya strejklagstiftningen!

Den socialdemokratiska regeringen har lagt fram ett lagförslag som påstås avskaffa den förhatliga § 32, och skapa demokrati på arbetsplatserna.

Men vid närmare granskning visar det sig att regeringsförslaget innehåller inte bara de gamla klasslagarna från 1928 utan också ett helt batteri av nya.

- Alla strejker som inte godkänts av LO och förbundsledningen kommer i fortsättningen att stämplas som olagliga.
- Fackföreningar förbjuds ge understöd åt strejkande kamrater, det vill säga solidaritet mellan arbetare blir straffbart.
- Arbetsköparna får rätt att avskeda arbetare som i en »långvarig strejk» eller »stör» den fackliga verksamheten som den skall bedrivas enligt LO-toppen. Med detta lagförslag har Palme-regeringen återupplivat ett reaktionärt lagförslag från 1910, signerat av en högerregering. När Olof Palme talar om den »största reformen sedan rösträtten» traskar han i verkligheten i konteramiralen och högerledaren Arvid Lindmans fotspår, som först väckte tanken 1910 om att strejkande arbetare skulle straffas med sparken.

För arbetarklassen, för Sveriges arbetare och tjänstemän måste provostenen för alla lagar vara: Förbättrar de våra förhållanden? ökar de våra möjligheter att föra fram och kämpa för våra krav?

Trots att regeringen gjort eftergifter jämfört med § 32-utredningens förslag, så föreslås skadeståndet vid strejker bli oförändrat 200 kr. Så är lagförslaget mot arbetarnas intressen. Den förhindrar oss att föra fram våra krav och sätta kraft bakom. Det är en anti-strejklag.

Regeringsförslaget utgör ett allvarligt angrepp på arbetarklassens kampmöjligheter, enhet och solidaritet. Den har förtigits av den socialdemokratiska regeringen som försöker dölja lagens klasskaraktär och genomdriva den i all tysthet.

Detta mörklägningsförsök av regeringen måste fördömas och omfattande kamp mot regeringens kapitalistiska lagförslag initieras. Lagens anti-strejkbestämmelser måste avvisas och stoppas, arbetarklassen måste slå vakt om sin rätt och sina möjligheter att kämpa.

Tusentals arbetare och tjänstemän har under de senaste åren gått ut i hård kamp för högre löner på profitens bekostnad och för bättre arbetsvillkor.

Den lokala lönekampen 1974 och 1975 markerade en ny etapp i detta uppsving. Lågavlönade städerskor gick ut i omfattande strejker och medvetna solidaritetsaktioner för kravet på högre

löner. Tusentals skogsarbetare deltog i den största framgångsrika strejken på många år i Sverige. De segrade i kampen för fast lön och mänskligare arbetsvillkor i skogen och detta var en seger för enheten och solidariteten. Skogsarbetarnas seger var också en följd av att de tillämpade linjen »Gör facket till en kamporganisation – Enhet på klasskampens grund». Under hösten 1975 gick också tusentals metallarbetare ut i medvetna och väl organiserade strejker för att understödja de lokala löneförhandlingarna. Även bland tjänstemännen utvecklades en rörelse för högre löner och bättre arbetsvillkor.

Detta uppsving i arbetarklassens kamp är av stor betydelse och markerar en viktig punkt i klasskampen: den svenska arbetarklassen har börjat kämpa för att göra sina fackföreningar till kamporganisationer och har börjat återerövra strejkrätt som ett medel i den lokala lönekampen. Nu har monopolkapitalet och den socialdemokratiska regeringen svarat på denna kraftiga rörelse bland arbetarklassen med en anti-strejklagstiftning utan like sedan 1928.

Nej till regeringens anti-strejklag!

Nej till avsked vid strejker!

Stoppa lockouträtten!

Fri strejkrätt!

»Stålverk 80»

Den svenska arbetarklassen och folket har i alla tider varit förtryckta och utsugna. Särskilt hårt har monopolkapitalets diktatur drabbat Norrbottens folk. Under de senaste 20 åren har man tvångsflyttat över 100 000 människor från länet. Denna brottsliga människohandling har varit enbart för att ge monopolkapitalet maximalprofit. Dom har hänsynslöst skövlat Norrbottens naturtillgångar såsom malmen, skogen och vattenkraften.

Norrbotten har exporterat råvaror för många miljarder kronor. Allt till storkapitalets fromma.

Till valet 1973, läckte regeringen ut att NJA skulle byggas ut med 4 miljoner årston. Kaunisvaaramalmen skulle brytas och det skulle vara slut med skövlingen. Det skulle nu förädlas istället.

Nu tre år senare har monopolkapitalet än en gång visat sig stå som segrare. Det ser nu ut som om »Stålverk 80» skall byggas i Oxelösund och andra av de privata monopolens järnbruk i Mellansverige.

Detta får avgörande konsekvenser för Norrbottens folk och även de orter i Mellansverige, som ännu en gång måste se sina samhällen växa sönder.

SKPs andra kongress uttalar sitt fulla stöd till Norrbottens folks kamp för arbete och allsidig utveckling och kräver:

Bygg Stålverk 80 enligt de ursprungliga planerna!

Bryt Kaunisvaaramalmen!

Istället för rovbrytning – förädling!

Stadgar

§1 NAMN

Partiets namn är Sveriges Kommunistiska Parti.

§2 GRUNDSATSER

a) Sveriges Kommunistiska Parti är ett verktyg för arbetarklassens kamp. Dess uppgift är att utlösa, delta i och vägleda klasskampen i alla dess former för att göra slut på monopol-

kapitalets diktatur, och genom en socialistisk revolution upprätta proletarietets diktatur, dvs arbetarklassens stat. Denna demokratiska diktatur utövas av arbetarklassen i förbund med övriga delar av folket. Den utgör en nödvändig förutsättning för att folket ska kunna bryta monopolkapitalets klassherravälde, bygga upp en socialistisk samhällsordning och föra klasskampen vidare till det klasslösa kommunistiska samhället. Det kommunistiska samhället är grundat på jämlikhet och mänsklig solidaritet och är den enda samhällsform i vilken människornas initiativ och skaparkraft allsidigt kan utvecklas. När klassamhället är utplånat i alla avseenden dör också staten bort.

b) Partiet står på den vetenskapliga socialismens, den av Mao Tsetung vidareutvecklade marxismen-leninismens grund. Partiet vägleds i sin verksamhet av marxismen-leninismens allmänna principer, strävar efter att tillämpa dessa på ett riktigt sätt på de svenska förhållandena och bekämpar revisionism, sekterism och andra yttringar av borgerligt inflytande inom arbetarklassen.

c) Partiets organisatoriska grundprincip är den demokratiska centralismen, som förenar inre demokrati med centraliserad ledning. Partiet ska i all sin verksamhet stödja sig på massorna, lära av dem och lyssna till deras kritik. Inom sina egna led ska partiet tillämpa kritik och självkritik i syfte att korrigera felaktiga idéer och politiska avvikelser samt förbättra arbetsmetoder och arbetsstil.

d) Partiet står på den proletära internationalismens grund. Partiet solidariserar sig därför med alla folk som bygger socialismen och med alla folk och rörelser i hela världen som kämpar mot imperialism, socialimperialism och reaktion och för nationell frihet och social revolution.

§3 MEDLEMSKAP

a) För medlemskap fordras godkännande av stadgar med grundsatser, handlingsprogram, erläggande av medlemsavgift samt aktivt arbete för partiet.

b) Ansökan om medlemskap inges till avdelningsstyrelse och ska åtföljas av skriftlig rekommendation av två medlemmar. Styrelsen undersöker ansökan, avlägger rapport och till- eller avstyrker ansökan inför avdelningsmöte som fattar beslut. Avdelningsmöte kan delegera rätten att välja in medlemmar till avdelningsstyrelse i samråd med berörd medlemsgrupp.

c) Ansökan från personer, som är verksamma på platser där avdelning inte finns, inges till distriktsstyrelse eller, om sådan saknas, till partistylelsen, varefter respektive instans beslutar om medlemskap.

d) Partiets organisationer ska särskilt vinnlägga sig om att rekrytera arbetare som medlemmar.

e) Medlemskap ska prövas, om medlem under en tid av minst tre månader utan giltigt skäl underlåtit att betala medlemsavgift eller ta del av partiets arbete.

f) Medlem som önskar lämna partiet beviljas utträde efter att skriftlig ha motiverat sitt beslut.

g) Medlemsansökan från medlem som uteslutits eller frivilligt lämnat partiet, skall behandlas av distriktsstyrelse, som bifaller eller avslår ansökan. Finns ingen distriktsstyrelse inom den sökandes geografiska område, skall medlemsansökan tillställas partistylelsen.

§4 MEDLEMS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

a) Medlem har rätt:

att få marxist-leninistisk skolning,

att inom partiet få kamratlig kritik och hjälp, bemöta kritik och utöva kritik av partiets, dess;

ledande instansers och enskilda medlemmars verksamhet, samt att få sin kritik besvarad,

att delta i partiets arbete och ska också beredas tillfälle därtill,

att delta i val och beslut inom partiet,
att kandidera till förtroendeposter inom partiet,

b) Medlem är skyldig:

att efter förmåga regelbundet delta i partiets arbete, följa med i och om avdelningsstyrelse ej annat beslutar sprida partiets press,
att regelbundet betala medlemsavgift,
att följa stadgeenligt fattade beslut,
att ständigt utvidga sitt kunnande i marxismen-leninismen i syfte att omsätta det i praktiken och tjäna det arbetande folket, att kritisera fel och brister i partiets och enskilda medlemmars verksamhet, samt att praktisera självkritik,
att uppträda kamratligt, disciplinerat och på ett för partiet hedrande sätt,
att vara uppriktig mot partiet, undvika obetänksamt tal som skadar partiet, visa revolutionär vaksamhet och förhindra ryktesspridning inom och utom partiet,
att slå vakt om partiets enhet och bekämpa fraktionsverksamhet och koteribildningar.

§5 DISCIPLINÄRA ÅTGÄRDER

a) Medlem som bryter mot partiets program eller stadgar ska genom kamratlig kritik och diskussioner hjälpas att inse och rätta förseelsen.

b) Om ingen förbättring sker eller om förseelsen har till uppenbart syfte att skada partiet kan den felande suspenderas på viss tid eller uteslutas av avdelningsmöte, eller, där avdelning saknas, av distriktsstyrelsen eller partistyrelsen. Avdelningsstyrelse kan suspendera medlem till närmaste avdelningsmöte. Beslut om suspension eller uteslutning ska tillställas distriktsstyrelsen och partistyrelsen.

Medlem som suspenderats eller uteslutits kan överklaga beslutet hos distriktsstyrelsen, partistyrelsen eller i sista hand kongressen.

d) Partistyrelsen äger rätt, att suspendera eller utesluta enskild medlem. Av partistyrelsen vidtagen åtgärd kan överklagas hos kongressen.

§6 ORGANISATIONSPRINCIPER

Partiets organisation är uppbyggd enligt den demokratiska centralismens princip.

a) Demokratien innebär:

att varje medlem har lika rätt att delta i utformningen av partiets politik och verksamhet
att enligt majoritetsprincip väl förberedda och fria diskussioner och att minoriteten har rätt att få sin mening antecknad, och framförd till högre instanser,
att partistyreelse, distriktsstyrelse och avdelningsstyrelse utses genom slutna val,
att varje ledande organ är ansvarigt inför och regelbundet avlägger rapport och räkenskap om sin verksamhet inför den instans som valt det,
att medlemmar i ledande ställning uppmuntrar diskussion och kritik från medlemmarnas sida,
att medlem inte med hänvisning till disciplinen får tvingas avstå från sin mening; dock får avvikande mening ej företrädas utanför partiet.

Centralismen innebär:

att medlem är underordnad organisationen,
att minoriteten är underordnad majoriteten, att varje organ i partiet som representerar ett visst område är överordnad de organ som representerar delar av detta område,

att varje organ regelbundet rapporterar och avlägger räkenskap om sin verksamhet till närmast högre organ,
att fattade beslut följs och genomförs av samtliga som berörs av beslutet, så länge detta gäller.

§7 PARTIAVDELNING

a) Partiets grundorganisation är den lokala avdelningen, som beslutar om medlemskap, uppbär medlemsavgift, leder och samordnar arbetet på orten samt väljer delegater till kongress och distriktsårsmöte.

Avdelningen genomför partiets politik genom att organisera och leda det arbetande folkets kamp mot monopolkapitalets diktatur och genom att bedriva propagandaarbete och studier.

Avdelningens högsta beslutande organ är årsmötet som hålls före distriktsårsmötena. Det behandlar styrelsens verksamhetsberättelse, revisorernas berättelse samt väljer styrelse och revisorer. Mandatperiod för styrelse och revisorer är ett år.

b) Avdelning kan bildas på ort där 3 eller fler medlemmar är verksamma. Ansökan om att upptas som avdelning i förbundet behandlas av partistylelsen.

c) Medlemmar i varje avdelning ska verka överallt där folket är koncentrerat, dvs på arbetsplatser, fackföreningar, bostadsområden, hyresgästföreningar, i skolor, universitet, inom krigsmakten och i olika massorganisationer. I det syftet organiseras avdelningens medlemmar i största möjliga utsträckning i medlemsgrupper på arbetsplatser, i bostadsområden och på andra områden, underställda avdelningen eller i förekommande fall distriktsstylelsen.

d) Avdelningsstylelsen eller i förekommande fall distriktsstylelsen fastställer medlemsgruppernas verksamhetsområden.

§8 PARTIDISTRIKT

a) Partidistriktet är centralorganisation för samtliga inom distriktet befintliga avdelningar och medlemmar. Gränserna mellan distrikten fastställs av partistylelsen.

b) Partidistriktets högsta beslutande organ är distriktsårsmöte, som normalt hålls före mars månads utgång. Det behandlar distriktsstylelsens verksamhetsberättelse, revisorernas berättelse och motioner samt väljer styrelse och revisorer för distriktet. Distriktsstylelsen leder och samordnar partiets arbete inom distriktet på grundval av partistylelsens anvisningar och distriktsårsmötets beslut.

Om distriktsstylelsen eller partistylelsen anser nödvändigt eller minst en tredjedel av distriktets medlemmar så begär, kan distriktet när som helst under verksamhetsåret sammankallas till konferens. Ombud till distriktskonferens väljs av de anslutna organisationerna enligt representationsordning, som fastställs av distriktsstylelsen i samråd med partistylelsen. Kallelse till distriktskonferens liksom meddelande därom till partistylelsen bör normalt utgå minst en månad före konferensen. Motioner till konferensen kan väckas av avdelning, föreningar och enskilda medlemmar.

c) Rådgivande distriktskonferens inkallas av distriktsstylelsen när så bedöms lämpligt, varvid distriktsstylelsen fastställer representationsordning.

Extra årsmöte ska inkallas om minst en tredjedel av distriktets medlemmar så begär, varvid samma representationsordning gäller som till ,närmast föregående ordinarie distriktsårsmöte.

d) Distriktsstylelsen kan med partistylelsens godkännande förlänga den verksamhetsperiod, som verksamhetsberättelsen omfattar med högst ett år.

§9 PARTIKONFERENS

Partikonferens och andra rådgivande konferenser inkallas av partistyrelsen för att behandla aktuella frågor enligt representationsordning som fastställts av partistyrelsen.

Enbart partimedlem äger rätt att närvara på partikonferenser.

§10 PARTIKONGRESS

a) Partikongressen är partiets högsta beslutande organ och inkallas av partistyrelsen. Kongress hålls normalt vart tredje år. Kongressperioden kan dock förlängas med högst ett år eller förkortas om läget i klasskampen så kräver. Extra kongress skall inkallas om minst en tredjedel av partiets avdelningar så begär.

b) Kallelse till kongress ska normalt utgå till avdelningarna senast 8 månader innan kongressen äger rum. Avdelningarna äger rätt att sända ett ombud för varje påbörjat 25-tal medlemmar enligt rapporterat medlemsantal tre månader före kongressen.

c) Kongressen ska behandla ändringar av grundsatser, stadgar och handlingsprogram, partistyrelsens verksamhetsberättelse och förslag till politisk linje för den kommande kongressperioden, revisionsberättelse och motioner samt välja partistyrelse och partirevisorer.

d) Partistyrelsens förslag till ändringar av grundsatser, stadgar och handlingsprogram och dess verksamhetsberättelse skall normalt vara avdelningarna tillhanda senast 4 månader, och avdelningarnas yttranden till dessa förslag skall vara partistyrelsen tillhanda senast 2 månader före kongressen. Förslag föranledda av motioner skall utsändas snarast möjligt.

e) Motioner till kongressen skall normalt vara partistyrelsen tillhanda 2 månader före kongressen. Motionsrätt tillkommer enskilda medlemmar, medlemsgrupper, föreningar, avdelningar och partidistrikt.

f) På kongressen har den avgående styrelsen yttrande- och förslagsrätt men ej rösträtt.

§11 PARTISTYRELSE

a) Partistyrelsen, vars majoritet ska bestå av medlemmar som inte är anställda av partiet, är partiets högsta organ mellan kongresserna. Partistyrelsen konstituerar sig själv. Den leder och samordnar partiets arbete.

b) Partistyrelsen består av 21 ledamöter och 7 suppleanter. Suppleanterna deltar i partistyrelsens möten och har där förslags- och yttranderätt. Vid förfall för ordinarie ledamöter skall rösträtt tilldelas suppleanterna i den ordning kongressen fastställt.

c) Om vakanser uppstår inom partistyrelsen kan partistyrelsen, om särskilda skäl föreligger, mellan två kongresser själv välja in nödvändigt antal ledamöter och suppleanter.

d) Partistyrelsen sammanträder minst 4 gånger per år på tidpunkt som fastställs av verkställande utskottet. Extra partistyrelsemöte kan sammankallas av verkställande utskottet eller om minst en tredjedel av partistyrelsens ledamöter så begär.

e) Partistyrelsen utser inom sig för ett år i taget ett verkställande utskott bestående av 7 ledamöter och 2 suppleanter, som centralt verkställer partistyrelsens beslut och leder och samordnar partiets verksamhet mellan partistyrelsemötena. Partistyrelsens ordförande är verkställande utskottets ordförande.

f) Partistyrelsen utser särskilda utskott med uppgift att bistå partistyrelsen att leda och samordna partiets verksamhet. Utskotten rapporterar fortlöpande till verkställande utskottet och till partistyrelsens ordinarie sammanträden.

g) Partistyrelsen utser sekretariat och expedition bestående av politiska funktionärer och tekniska medarbetare, liksom redaktionerna för partiets press, vilkas verksamhet leds av verkställande utskottet.

h) Partistyrelsen utser firmatecknare för partiet och dess företag och fastställer de av partiet anställdas löner.

§12 AVGIFTER OCH RAPPORTERING

a) Partiets avdelningar betalar till partiet en avgift per medlem och månad. Avgiftens storlek fastställs av kongressen. De lokala medlemsavgifterna fastställs av avdelningarna. Avgifterna till distrikten fastställs av distriktens årsmöte.

b) Avdelningarna överlämnar varje kvartal till distriktsstyrelse och partistyrelsen rapporter enligt av partistyrelsen fastställt formulär.

c) Distriktsstyrelserna överlämnar till partistyrelsen varje år senast den 1 april berättelse om verksamheten i distriktet.

§13 PARTIETS REVISION

a) De av kongressen valda revisorerna, som ej ska vara anställda av partiet, ska vara 3 till antalet jämte 3 suppleanter. De förelägger kongressen berättelse över partiets räkenskaper.

b) Partiets räkenskaper per kalenderår och revisorerna förelägger partistyrelsen rapport härom varje år på det andra ordinarie partistyrelsesammanträdet.

c) Revisorerna bör löpande granska räkenskaper, hjälpa de ekonomiansvariga och äger rätt att ta del av protokoll och handlingar som berör partiets ekonomiska verksamhet, inklusive partistyrelsens, partistyrelsens verkställande utskotts och förberedande utskottets protokoll.

§14 PARTIORGANISATIONS UPPLÖSNING Avdelning kan ej upplösas om minst 3 medlemmar önskar fortsätta avdelningens verksamhet. Skulle avdelning upplösas eller uteslutas tillfaller alla dess tillgångar distriktsorganisationen, eller, om sådan inte finns, partiet.

§15 STADGARNAS GILTIGHET

a) Dessa stadgar kan ändras endast av partikongress.

b) Kongressbeslut i stadgefrågor träder omedelbart i kraft.

Hälsningar

I den tryckta versionen av kongressdokumenten följde här ett ganska stort antal hälsningar till och från kongressen. Dessa har inte medtagit här, men vi räknar upp dem.

Hälsningar *till* kongressen kom från Röd Ungdom, Clarté, Albanska Arbetets Parti (AAP), AKPml (Norge), KFml (Danmark), MLR (Finland), KPD-ML (Västtyskland), PKP (Polen) och MLK (Sverige). Att lägga märke till här är att det kinesiska kommunistpartiet (KKP) *inte* skickade någon hälsning

Hälsningar *från* kongressen riktades till Röd Ungdom, Clarté, Mao och KKP, Enver Hoxha och AAP, KPD-ML, PCE(m-l) (spanska maoister), regeringarna i Kampuchea, Vietnam och Laos, samt till PLO (Palestina).

Bilaga: Ur ”De svenska maoisterna”

[Större delen av kapitlet ”Den stora utrensningen”, MF anm]

Surdegen

På vad berodde tillbakagången i valet 1976?

I Gnistan (25/76) lade partisekreteraren Per-Åke Lindblom – under sin signatur ”Greger Bogården” – ansvaret på den tidigare partistyrelsens högeropportunist och de finter som försenat valarbetet.

”Genom PS-majoritetens (det vill säga i den gamla partistyrelsen) agerande försinkades de praktiska valförberedelserna med sex månader. Visserligen stärktes partiets medlemmar i uppgörelsen med den felaktiga linjen, men de objektiva möjligheterna att föra ut den riktiga politiken i valet försämrades.”

Att Enad vänster-linjen förlorade mark berodde dels på att det i partiet fanns en utbredd trötthet på alla förödmjukande försök att beveka VPK. Dels på en ändrad analys av världsläget: om nu det aggressiva Sovjet var huvudfienden, fanns det all anledning att hålla distansen till sovjetvännerna i VPK. Och eftersom kommande angrepp från Sovjet inte kunde uteslutas, genomdrev den nya partiledningen en skärpt säkerhetspolitik. Bland annat skulle täcknamn användas inom partiet för att förhindra kartläggning.

Diskussionerna böljade fram och tillbaka inom partiet både före och efter den andra kongressen 1976. Vännerna av Enad vänster argumenterade som Bo Gustafsson minns det:

– Vi hade alltid hållit hårt på att huvudfienden var monopolkapitalismen och att vi skulle söka allierade emot den. SAP hade vi aldrig stridskontakt med men VPK kunde vi överblicka, och människor under deras inflytande måste dras med. Enda sättet att vinna dem var att föra fram enhetsfrontstanken, och om VPK:s ledning inte gick med i fronten skulle de avslöjas. Det tyckte en del var alldeles för taktiskt resonerat, men jag tänkte att om vi inte kan nå enhet med dem som står oss närmast, hur ska vi då kunna vinna andra?

Oredan och lojaliteten

Det gamla gardet gav sig dock inte utan strid. Sedan Enad vänster-förespråkaren Sture Ring misslyckats med att vinna gehör inom partiet för krav på extrakongress, tog han i mars 1977 initiativ till uppropet ”Ur oredan kommer en ny enhet att växa fram”. Uppropet krävde en Enad vänster och undertecknades av ett trettiotal SKP:are, de flesta grafiska arbetare, bland dem en annan partiveteran, Lars Isaksson.

Partiledningen slog tillbaka. Utåt med en broschyr riktad mot Ring: Ur det kommunistiska partiet stiger en borgerlig arbetarpolitiker fram. Internt bemöttes argumentet med en partiförklaring, allmänt kallad en lojalitetsförklaring, en åtgärd som tidigare använts både av kommunistiska organisationer och av LO-ledningen på trettiotalet, och bara något år tidigare av KFML(r), vilket då starkt fördömdes av SKP.

Nyckelmeningen i lojalitetsförklaringen löd:

”Jag fördömer Sture Rings splittringsförsök av SKP eftersom SKP är det kommunistiska partiet. Jag kommer att försvara enheten, bekämpa fraktionsverksamhet och följa partibesluten.”

Roland Pettersson:

– I partistyrelsen var tio för lojalitetsförklaringen, fem emot och fem lade ner sina röster. Bland dem var jag. Det var hemskt att vara ordförande i sådana frågor. Sade jag nej blev vi av med hundra där, sade jag ja blev vi av med hundra där. En jävla balansgång.

Alla medlemmar förutsattes underteckna lojalitetsförklaringen – detta mitt i en tid när man annars skulle använda täcknamn – om de ville vara kvar i partiet.

Vanna Beckman:

– Den var en stor sak i våra liv. Min man Tom och jag stod för partilinjens och nästan alla andra var emot, framför allt Ulla Waldenström. Det var fruktansvärt för jag tyckte ju om de människorna. Det var uppsplitande, söndertrasande och meningslöst sekteristiskt.

Gunnel Bergcrantz:

– Majoriteten i min avdelning var emot lojalitetsförklaringen. Vi skrev inte på. Inget hände. Vi var väl inte tillräckligt 'intressanta' att utesluta. Den tiden var dödsstöten för vänsterrörelsen. Vi bekämpade varandra i stället för att jobba på olika frontavsnitt. I stället för en fungerande vänster fick vi en självupplösande.

– Men det var också en oerhörd besvikelse att hela det gamla gänget – Sköld Peter, Bylin, Peter Emsheimer och vilka de nu var – hade så lätt för att sticka. Jag hade lagt ner för mycket tid och kraft för att kunna lägga av så lätt. Kanske min klasskänsla satt djupare? Problemen vi såg då är ju verkliga. Men våra lösningar var väl inte alltid de bästa.

Bland de som vägrade skriva under och senare uteslöts, var de tidigare ordförandena Bo Gustafsson och Gunnar Bylin och den siste ordföranden för FNL-grupperna Ulf Mårtensson; han arbetar numera åt näringsministern Anders Sundström.

En annan veteran var Harald Holst:

– När lojalitetsförklaringen kom protesterade Gunnar Bergdahl och jag, vi satt båda i Göteborgs-avdelningens styrelse. De flesta var inte beredda att slåss, men Gunnar och jag skickade ett brev till medlemmarna och för den handlingen blev vi uteslutna.

Och Sköld Peter Matthis berättar nu:

– Jag uteslöts på ett välbesökt medlemsmöte i Medborgarhuset hösten 1977 av en ganska knapp majoritet. Janken Myrdal minns jag väl, hans inlägg gick ut på att partiet, i dag mer än något annat behövde just sådana som jag med min kritiska hållning, precis som jag varit kritisk mot det revisionistiska partiet för tio, femton år sedan. Men det var hetsstämning och modererande röster hade liten chans.

– Jag satt kvar efter att beslutet tagits, som gammal organisationsmänniska var jag inte van att lämna ett pågående möte. Då kom ett par ledande så kallade kamrater fram och tog av sig kavajerna och jag förstod att det var bäst att gå innan det kom till handgripligheter.

Utrensningen pågick också i Clarté, som förlorade större delen av sina Umeå- och Uppsala-sektioner. Bland de uteslutna var Knut Carlqvist som, i en artikel i Aftonbladet betitlad "Mao-vänsterns hemliga celler", berättade om hemlighetsmakeri, täcknamn med mera. Aftonbladets reporter var före detta maoisten Göran Rosenberg.

Summan av KFML/SKP:s tionde år blev minus. Rörelsen miste de flesta av sina pionjärer och därtill sitt fotfäste i grafikernas fack.

Per-Åke Lindbloms förklaring

Det finns en person som mer än andra förknippas med den här tiden, med lojalitetsförklaringen, med vänsterpolitiken: Per-Åke Lindblom. Han blev ledamot av partistyrelsen 1973, var medlem av verkställande utskottet 1974-78, var partisekreterare i SKP 1975-77 och internationell sekreterare 1977-78. Han uteslöts 1978, ungefär ett år efter lojalitetsförklaringen, på anklagelsen att han hade bedrivit fraktionsarbete.

Enligt vad högertidskriften Opinion uppgav år 1981 hade Lindblom gjort inbrott hos Jan Myrdal för att komma åt hemliga papper.

– Jag vill inte kommentera själva det så kallade inbrottet. Men när jag suspenderades ur partistyrelsen, anklagad för att ha fraktionerat, det vill säga pratat politik med en annan partimedlem,

låg det senaste numret av FiB/Kulturfront uppslaget framför flera partistyrelseledamöter. Det innehöll en skriftställning av Jan Myrdal, som handlade om en provokatör i det belgiska kommunistpartiet. Ett märkligt sammanträffande. 'Husundersökningen' hos Myrdal – det var alltså inget inbrott eftersom ingenting stals, och han polisanmälde heller aldrig brevkopierandet – visade att medlemmar ur samma PS-majoritet som suspenderade mig, hade korresponderat med Myrdal, som inte var SKP-medlem. De hade försett honom med intern information om motsättningarna inom SKP och förmodligen också beställt den nämnda skriftställningen.

Per-Åke Lindblom hävdar att politiken som fördes i mitten av sjuttioalet var framgångsrik och i stort riktig.

– På andra kongressen 1976 korrigerade vi en rad högerfel, framför allt i fråga om Enad vänsterlinjen som hade inneburit att skiljelinjerna gentemot VPK hade tonats ner. SKP hade då alla förutsättningar att bedriva en framgångsrik politisk kamp eftersom vi höll fast vid ett revolutionärt massarbete med inriktning på arbetsplatserna. Vi hade fotfäste på många arbetsplatser och i många fackföreningar. Vi fanns med på ett hörn i flera strejker. Vi bedrev en klassisk och framgångsrik enhetsfrontspolitik.

– Samtidigt påverkade yttre förändringar i det politiska läget oss mer än tidigare, i negativ riktning. De indokinesiska folken segrade 1975 med följd att luften gick ur solidaritetsarbetet. Det borgerliga blocket vann riksdagsvalet 1976, vilket gjorde det möjligt för socialdemokraterna att posera som radikala och indirekt öka trycket på vänstern. Splittringen mellan Kinas Kommunistiska Parti och Albanska Arbetarpartiet uppenbarades 1977, vilket skapade förvirring om det socialistiska målet.

– I mars 1977 utträdde Sture Ring och en grupp kring honom och gick till offentligt angrepp mot SKP. I detta läge initierade Verkställande utskottet partiförklaringen. Mer än nittio procent av partiets avdelningar och medlemmar tog direkt avstånd från utbrytningen. Om denna partiförklaring har det odlats många myter. För det första var det inte jag som föreslog den, utan Klas Borell. För det andra var idén hämtad från Kominterns omregistreringar av partimedlemskap i samband med linjestrider. För det tredje var det ett enigt Förberedande utskott, det vill säga den dagliga ledningen, som föreslog Verkställande utskottet att anta partiförklaringen, vilket skedde. Därefter sanktionerades den av partistyrelsen. Jag försvarade naturligtvis aktivt partiförklaringen då den genomfördes, jag var till och med utsedd att försvara och förklara den av Verkställande utskottet.

– Syftet med partiförklaringen var att förmå alla, som sympatiserade med den gamla partihögern, som bland annat hade stått i spetsen för Enad vänsterlinjen, att ta ställning till fortsatt arbete i SKP.

Det brukar påstås att en tredjedel av medlemmarna antingen uteslöts ur partiet för att de inte skrev under eller lämnade partiet när lojalitetsförklaringen kom upp.

– Den siffran är helt tagen ur luften, snarare femton procent. Det stora flertalet av dem skulle ändå ha lämnat partiet ganska snart. Felet med partiförklaringen var snarast att den påskyndade den processen i onödan.

Per-Åke Lindblom hävdar envetet att om SKP varit mer självständigt gentemot Kina när brytningen Kina-Albanien kom 1977, hade partiet kunnat behålla en bra politik. Han, som aldrig besökt Kina men väl Albanien, säger att det var riktigt att kritisera Albanien men fel att till etthundra procent stödja Kina.

– Då hade vi ett gyllene tillfälle att börja tillämpa en självständig politik. Redan hösten 1977 fick vi nämligen veta att Deng Xiaoping ansåg att Jugoslavien var ett socialistiskt land, i motsats till vad Mao Zedong tyckte. Från och med det läget började vänsteroppositionen utveckla en kritik mot Deng, medan andra av våra politiska motståndare behövde en Tiananmen-massaker för att långt senare ta ställning mot hans politik.

– I och med att SKP:s nya partihöger svalde Dengs analys av världsläget, det vill säga att Sovjetunionen var huvudfienden till världens folk, och inte längre de båda supermakterna, började

den också tillämpa en annan huvudmotsättning, nämligen den mellan Sovjet och den svenska nationen. Detta ledde i sin tur till en förändrad syn på det svenska monopolborgerskapet och socialdemokratin. Redan 1980 ställde SKP upp i SAP-LO:s förstamaj-tåg liksom på LO-ledningens linje i avtalsrörelsen. 1982 stödde man SAP i riksdagsvalet. Något behov av en extra vänlig pådrivare till SAP fanns naturligtvis inte. Partivänstern förutsåg redan 1977-78 denna utveckling och det var därför som vi skulle bort.

Vänsteroppositionens vidare öden

Per Åke Lindblom, född 1944, är i dag gymnasielärare och bor i Stockholm. Han växte upp i ett arbetarhem i Arbrå och Njutånger i Hälsingland. Hans far var skogsarbetare och syndikalist. Själv blev han "allmänkommunist" 1962, gick med i VUF/VPK 1968 och KFML 1970. 1962-68 och större delen av sjuttioalet arbetade han inom LO-sektorn.

– Jag lämnade VPK därför att det var ett parlamentariskt stödparti till SAP. Jag är fortfarande kommunist, även om jag har ändrat mig på vissa punkter. Jag föredrar att tala om proletariats klassherravälde i stället för diktatur eftersom jag är helt emot ett enpartimonopol under socialismen. Jag är en av de få i den före detta partistyrelsen som har förblivit min revolutionära grundåskådning trogen. Jag förlorade till och med ett städjobb på Philips 1979 på grund av att jag var klassad som säkerhetsrisk, i motsats till vissa andra som satt i partistyrelsen men ändå fick jobb på arbetsplatser som är säkerhetsklassade.

I KFML var han helt för partibildande 1973, tyckte att det var ett naturligt steg, och förvånades inte över de låga valresultaten 1973 och 1976.

– Räknar man samman medlemmarna i SKP, Clarté och Röd Ungdom så var vi vid höjdpunkten 1976 aldrig fler än 2.500, och Gnistan hade aldrig mer än omkring fjorton tusen i upplaga – så hur skulle vi kunnat få fler röster?

– Dessutom: det stora vänsteruppsvinget varade 1968-73, uppgången fortsatte fram till 1976, trots att SKP hade fått ökad konkurrens av andra vänsterorganisationer. Sedan förändrades den allmänpolitiska situationen som jag tidigare sagt. Men om SKP hade hållit fast vid andra kongressens linje 1976, hade SKP säkert överlevt än i dag.

– I början av 1978 upprättade den nya partihögern en byråkratisk centralism, vilket innebar att man medvetet ströp den interna debatten för att förhindra partivänstern att kritisera den framväxande vänstersocialdemokratiska linjen. Nästa steg bestod i att utesluta enskilda medlemmar, som jag, och hela avdelningar. Vår linje – i motsats till Sture Ring och hans grupp – var att inte gå ut offentligt före SKP:s kongress 1980. Under denna tid var vi tvungna att själva sprida vår kritik till SKP:s medlemmar. En del medlemmar var antingen så rädda eller auktoritetsbundna att de skickade vårt material till partiexpeditionen utan att läsa det. Inom vänsteroppositionen brukade vi säga att vi skulle ha varit avrättade eller suttit i arbetsläger i Norrland, om SKP hade varit ett statsbärande parti.

– Det parodiska var att samtidigt som Sverige var en borgerlig demokrati, fanns det en liten sektor, det vill säga SKP, där en diktatur härskade. SKP påminde starkt om religiösa sekter, som sluter sig in i ett skal och avskärmar sig från samhället. Det var förmodligen ett misstag att inte gå ut offentligt före SKP:s kongress 1980.

– Större delen av vänsteroppositionen, som uppgick till femton procent av partiets kader, bildade SKP(m-l) 1980.

1982 ändrade man namn till SKA, Sveriges Kommunistiska Arbetarparti. Tio år senare lades organisationen ner till förmån för ett informellt nätverk. Samtidigt omvandlades Arbetartidningen till en tidningsägarförening och bytte namn till Nya Arbetartidningen. Den utkommer fyra gånger per år och har omkring tre hundra prenumeranter. Per-Åke Lindblom sitter med i dess redaktion. I den kritiserar konsekvent reformismen som ideologi och där efterlyses ett revolutionärt parti som måste "dels bygga på de erfarenheter som gjordes under 60- och 70-talens uppsving, dels knyta an till dagens radikaliserings bland ungdomen".